

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Analýza hospodaření neziskové organizace

Simona Dunovská

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Simona Dunovská

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Analýza hospodaření neziskové organizace

Název anglicky

Economic analysis of the non-profit organization

Cíle práce

Hlavním cílem je popsat a zhodnotit hospodaření vybrané neziskové organizace, kterou je Sokol Kolovraty. Následně navrhnout možné způsoby získávání finančních prostředků, které povedou ke zlepšení hospodaření neziskové organizace.

Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části. Metodika teoretické části je založena na studiu odborné literatury, právních a účetních předpisů a internetových zdrojů, které se zabývají neziskovým sektorem a s ním spojenou problematikou. Na základě zjištěných poznatků jsou vysvětleny základní pojmy.

Metodika praktické části je založena na datech získaných z účetních výkazů vybrané neziskové organizace. Ze získaných dat je vytvořena finanční analýza hospodaření neziskové organizace Sokol Kolovraty. V praktické části je také stručně charakterizována vybraná nezisková organizace.

Závěr práce obsahuje shrnutí získaných výstupů z finanční analýzy a návrh možných způsobů vedoucích ke zlepšení hospodaření.

Doporučený rozsah práce

40-50 stran

Klíčová slova

Neziskový sektor, nestátní neziskové organizace, spolek, financování neziskových organizací, finanční analýza, rozbor hospodaření

Doporučené zdroje informací

MASARYKOVA UNIVERZITA. EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA, – NADACE OPEN SOCIETY FUND PRAHA, – ŠKARABELOVÁ, S. *Když se řekne nezisková organizace : příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí.* Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-3031-3.

REKTOŘÍK, J. *Organizace neziskového sektoru : základy ekonomiky, teorie a řízení.* Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi.* Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3308-1.

SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku.* Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie.* Univerzita Pardubice: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-8086946-79-5.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 28. 2. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 3. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci na téma Analýza hospodaření neziskové organizace jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za jeho vedení, ochotu, poskytnutý čas a cenné rady při zpracovávání této bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala členům neziskové organizace Sokol Kolovraty, především Milanu Zolichovi, za poskytnutí odborných informací a potřebných účetních výkazů pro analytickou část práce.

Analýza hospodaření neziskové organizace

Souhrn

Bakalářská práce analyzuje hospodaření vybrané neziskové organizace. Cílem práce je zhodnotit hospodaření neziskové organizace Sokol Kolovraty na základě dat získaných z účetních výkazů vybrané neziskové organizace z let 2011 – 2015.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část se zabývá neziskovým sektorem, neziskovými organizacemi a jejich základním dělením. Dále jsou zde vyjmenovány a vysvětleny zdroje financování neziskových organizací a v neposlední řadě pojmy související s finanční analýzou.

Analytická část charakterizuje konkrétní nestátní neziskovou organizaci Sokol Kolovraty a je zaměřena na samotnou finanční analýzu této organizace. Analýza hospodaření je provedena pomocí stavových ukazatelů - horizontální a vertikální analýzy a pomocí poměrových ukazatelů - likvidity, autarkie a ukazatelů zadluženosti. Výsledky jsou zpracovány a znázorněny ve formě grafů a tabulek. Na závěr jsou výsledky shrnuty a následně jsou doporučeny a navrhнутy možné způsoby získávání více finančních prostředků, které by pomohly neziskové organizaci ke zlepšení hospodaření. Z provedené finanční analýzy plyne, že majetková struktura neziskové organizace Sokol Kolovraty je tvořena především stálými aktivy a kapitálová struktura je tvořena především vlastními zdroji. Nezisková organizace je ve sledovaném období 2011 – 2015 finančně stabilní, likvidní, není zadlužena a s finančními zdroji hospodaří s rozvahou a opatrností.

Klíčová slova

Neziskový sektor, nestátní neziskové organizace, spolek, zdroje financování neziskových organizací, finanční analýza, rozbor hospodaření.

Economic analysis of the non-profit organization

Summary

Bachelor thesis analyses the management of a non-profit organization. The aim of the bachelor thesis is to evaluate the economic analysis of the non-profit organization which is Sokol Kolovraty. An analysis is created based on accounting data from the years 2011 – 2015.

Bachelor thesis is divided into two parts. The theoretical part deals with non-profit sector, non-profit organisations and their basic division. There are also listed and explained sources of funding of non-profit organisations and concepts of financial analysis.

The analytical part describes a specific non-profit organization Sokol Kolovraty and it is focused on financial analysis of this organization. Economic analysis is firstly carried out by horizontal and vertical analysis and then it is carried out by many kinds of ratios which are liquidity ratios, an indicator of autarchy and debt ratios. The results are processed and represented by graphs and tables. Finally the results are summarized and there are recommended and suggested some possible ways, how to get more sources of funding. It would help to improve the economy of the non-profit organization. Financial analyses of Sokol Kolovraty showed that ownership structure is consisted mainly of fixed assets and capital structure is consisted mainly of own resources. The non-profit organization is financially stable and liquidity in the period 2011 – 2015. Sokol Kolovraty is not in debts and with financial resources managed with care and caution.

Keywords

Non-profit sector, non-governmental organization, association, sources of funding of non-governmental organisation, financial analysis, economic analysis.

Obsah

1. Úvod	10
2. Cíl práce a metodika.....	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika.....	11
3. Teoretická východiska.....	13
3.1 Neziskový sektor	13
3.2 Neziskové organizace.....	15
3.2.1 Dělení neziskových organizací.....	16
3.2.2 Nestátní neziskové organizace	17
3.2.3 Druhy právnických osob	20
3.3 Financování neziskových organizací	21
3.3.1 Druhy zdrojů financování neziskových organizací	22
3.3.2 Metody získávání finančních prostředků	25
3.4 Finanční analýza.....	25
3.4.1 Zdroje informací pro finanční analýzu.....	26
3.4.2 Metody finanční analýzy	28
3.4.3 Ukazatele finanční analýzy	29
4. Analytická část	33
4.1 Charakteristika neziskové organizace Sokol Kolovraty z.s.	33
4.2 Zdroje financování neziskové organizace Sokol Kolovraty	35
4.3 Finanční analýza.....	36
4.3.1 Analýza absolutních ukazatelů.....	36
4.3.2 Analýza poměrových ukazatelů	50
5. Zhodnocení výsledků	58
6. Závěr.....	61
7. Seznam použitých zdrojů	63

8. Přílohy	66
8. Seznam obrázků	69
9. Seznam tabulek	69
10. Seznam grafů.....	69

1. Úvod

Pod pojmem nezisková organizace si každý může představit něco jiného, nicméně pravděpodobně se bude jednat o organizaci, která se snaží svým působením pomáhat ostatním. Neziskové organizace pomáhají lidem, kteří se ocitli v těžké životní situaci. Neziskovými organizacemi mohou být útulky pro opuštěná zvířata, organizace pro děti bez domova či organizace pro ochranu přírody. Jsou to ale také školy a mateřské školy nebo organizace, které nabízejí různé typy zájmových kroužků, koníčků a aktivit. Všechny druhy neziskových organizací mají však stejný cíl, kterým není vytvářet a maximalizovat zisk pro uspokojení zakladatelů, ale uspokojit potřeby společnosti a maximalizovat užitek.

Neziskové organizace mohou být založeny státem, státní neziskové organizace nebo fyzickými osobami či nestátními subjekty, nestátní neziskové organizace. Státní neboli veřejné neziskové organizace jsou založeny ministerstvy nebo místními úřady a jsou financovány přímo ze státního rozpočtu. Mezi státní neziskové organizace patří příspěvkové organizace, organizační složky státu, kraje a obce. Nestátní neboli soukromé neziskové organizace mohou získat finanční prostředky od státu, ale musí si umět obstarat finanční prostředky i samy. Mohou dosahovat zisku například prodejem vlastních výrobků či služeb nebo pronájmem vlastních prostor, avšak zisk musí být reinvestován zpět do hlavní činnosti neziskové organizace. Mezi nestátní neziskové organizace patří spolky, pobočné spolky, nadace, nadační fondy, církevní organizace, obecně prospěšné společnosti a ústavy.

Aby mohla jakákoliv nezisková organizace fungovat, potřebuje zdroje financí. V případě nestátních neziskových organizací je nejlepší volbou vícezdrojové financování. Nezisková organizace musí zvolit správnou metodu a postup, jak oslovit a získat potenciálního dáorce, sponzora či jiný zdroj finančních prostředků. Nemusí se jednat jen o finanční prostředky, ale mohou to být i dary v nepeněžitě podobě.

Potencionální zdroj finančních prostředků se může rozhodnout, zda neziskové organizaci finančně vypomůže na základě získaných výsledků z finanční analýzy konkrétní neziskové organizace. Finanční analýza hodnotí hospodaření a finanční situaci na základě dat získaných z účetních výkazů neziskové organizace.

Pro zpracování praktické části byla zvolena nezisková organizace Sokol Kolovraty. Jedná se o pražský fotbalový klub, jehož právním subjektem je spolek.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení hospodaření vybrané neziskové organizace v letech 2011 – 2015. Vybranou neziskovou organizací je Sokol Kolovraty.

Cílem teoretické části je vymezení a vysvětlení hlavních pojmů souvisejících s neziskovým sektorem. Dílčím cílem je charakterizování pojmů neziskový sektor, nezisková organizace a její druhy, druhy zdrojů financování pro neziskové organizace a finanční analýza. Konkrétně k čemu slouží, zdroje informací pro vytvoření finanční analýzy, základní metody a její finanční ukazatele.

Cílem analytické části je samotná finanční analýza neziskové organizace Sokol Kolovraty. Analýza je provedena na základě poskytnutých dat z účetních výkazů vybrané neziskové organizace. Dílčím cílem je charakterizování vybrané neziskové organizace, vytvoření finanční analýzy, zhodnocení hospodaření neziskové organizace a závěrečné shrnutí a navržení možných způsobů k získávání finančních prostředků, které povedou ke zlepšení hospodaření neziskové organizace.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je rozdělena do dvou hlavních částí – teoretické a praktické. Metodika teoretické části je založena na studiu dostupné odborné literatury, právních a účetních předpisů a internetových zdrojů, které jsou relevantní a zabývají se neziskovým sektorem a s ním spojenou problematikou. Na základě nastudovaných informací jsou v této části pomocí metody indukce charakterizovány hlavní pojmy související s neziskovým sektorem. Teoretická část se v úvodu zabývá vysvětlením a členěním pojmu neziskový sektor. Dále je zde vysvětlen pojem nezisková organizace, její členění, historie a druhy. Konkrétněji je charakterizován spolek a to zejména jeho důležité rysy, založení, náležitosti stanov spolku a orgány spolku. V další části jsou uvedeny a vysvětleny druhy a způsoby financování, které jsou pro neziskové organizace klíčové v dosažení stanovených cílů. Poslední částí je charakteristika finanční analýzy, jejích základních metod a finančních ukazatelů.

Metodika praktické části je založena na datech získaných z účetních výkazů vybrané neziskové organizace. Data byla poskytnuta vybranou neziskovou organizací Sokol Kolovraty. V první části je stručně charakterizovaná nezisková organizace Sokol Kolovraty. Informace o neziskové organizaci byly čerpány z veřejně dostupných internetových zdrojů

a z osobních konzultací se členy Sokolu Kolovraty. V druhé části je ze získaných dat vytvořena finanční analýza hospodaření neziskové organizace. K vytvoření analýzy byly použity stavové ukazatele – horizontální a vertikální analýza a poměrové ukazatele – likvidita, autarkie a ukazatele zadluženosti. Výstupy finanční analýzy jsou pro lepší přehlednost a srovnání vloženy do tabulek a zakreslené do grafů pomocí programu Microsoft Excel. Na závěr jsou získané výstupy shrnuty a navrženy možné způsoby získávání finančních prostředků, které povedou ke zlepšení hospodaření neziskové organizace.

3. Teoretická východiska

3.1 Neziskový sektor

Neziskový sektor tvoří určitou část národního hospodářství. Na rozdíl od ziskového sektoru, který je také součástí národního hospodářství, je neziskový sektor složen z organizací, jejichž hlavním cílem není tvorba, maximalizace a přerozdělování zisku mezi vlastníky, ale reinvestice zisku zpět do své hlavní činnosti. Neziskový sektor uspokojuje poptávku a potřeby společnosti, které není schopen zajistit stát. Své služby poskytuje bezplatně nebo za nízké ceny.¹

Hlavním účelem neziskového sektoru je uspokojení lidských potřeb pomocí veřejných statků. Mezi tyto potřeby patří například oblasti vzdělání, vědy a výzkumu, obrany státu, výkonu státní správy nebo ochrany lidských práv. Zmíněné lidské potřeby jsou životně nezbytné a společnost bez nich nemůže fungovat. Ziskový sektor vytváří zdroje pro sektor neziskový, a proto bez sebe tyto dva sektory nemohou na trhu existovat.² Potřeby jsou uspokojovány pomocí veřejných statků, což mohou být služby nebo zboží, které přinesou užitek. Veřejný statek je nedělitelný – všichni spotřebitelé spotřebovávají stejné množství a nikdo nemůže spotřebovat více nebo méně. Dalším znakem veřejného statku je, že jednotlivec nemůže být vyloučen ze spotřeby a všichni mají ke statku volný přístup. Posledním znakem jsou nulové mezní náklady na spotřebu každého dalšího spotřebitele. V případě, že přibude další spotřebitel, náklady nevzrostou. Příkladem je pouliční osvětlení nebo policejní ochranná služba.³

Neziskový sektor se dělí na neziskový veřejný sektor, neziskový soukromý sektor a sektor domácností. Veřejný neziskový sektor je spravován a řízen veřejnou správou a je financován převážně z veřejných rozpočtů. Je závislý na státě, podléhá veřejné kontrole a zpravidla se v něm rozhoduje veřejnou volbou. Do této kategorie spadá například příspěvková organizace, územně samosprávný celek nebo organizační složka státu.⁴

Soukromý neziskový sektor

Soukromý neziskový sektor není závislý na státě, proto se mu také říká nestátní nebo nezávislý sektor. Zakladateli jsou soukromé subjekty. Právnícké osoby, fyzické osoby nebo

¹ VÍT, P., *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*

² REKTOŘÍK, J. a kol., *Organizace neziskového sektoru*

³ TETŘEVOVÁ, L., *Veřejná ekonomie*

⁴ Tamtéž

stát se dobrovolně rozhodují, zda věnují organizaci finanční prostředky bez očekávání možného zisku. Očekávají však jiný užitek jako například zviditelnění se, vyvolání pozitivního dojmu u veřejnosti nebo osobní uspokojení.⁵ Neziskový soukromý sektor má dalších několik možných názvů. Říká se mu také třetí sektor, protože má pozici vedle sektoru ziskového (tržního) a neziskového veřejného (státního). Dalším možným názvem je sektor občanský. Jedná se o vzájemně prospěšné občanské aktivity jako např. dobrovolnické organizace nebo petice. Cílovou funkcí je zde opět dosažení užitku. Občanský sektor plní dvě základní funkce.

- Sociální funkce – občané se sdružují a sdílejí stejné společné hodnoty; aktivně se účastní činností, které vedou k realizaci cílů, o které sdružení a společnost projevuje zájem; mají prostor pro seberealizaci.
- Politická funkce – stát má možnost zjistit a poznat na základě vzniklých organizací potřeby, požadavky a přání svých občanů; dochází k rozvoji kultury v dané společnosti.⁶

Soukromý neziskový sektor se také může nazývat sektorem dobrovolným. Do této kategorie spadá například nadace, spolek nebo obecně prospěšná společnost.⁷

Sektor domácností

Sektor domácností je složen z jednotlivců a skupin jednotlivců (rodin), kteří vytvářejí poptávku po službách a zboží a nabídku výrobních faktorů. Jsou také součástí koloběhu finančních toků.⁸

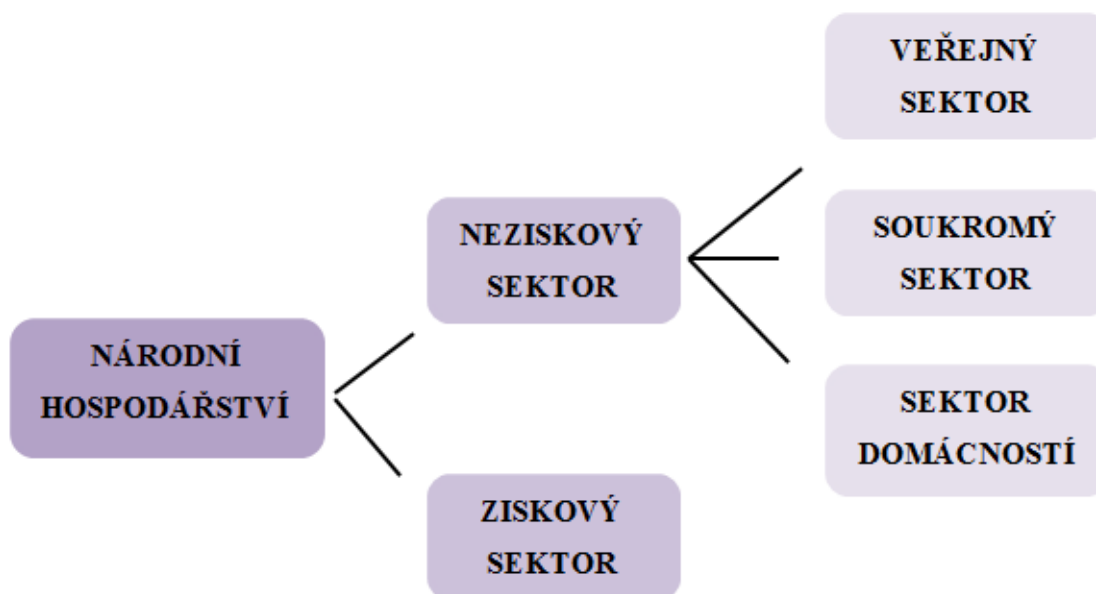
⁵ TETŘEVOVÁ, L., *Veřejná ekonomie*

⁶ POTŮČEK, M., *Těžké znovuzrození: občanský sektor v České Republice*

⁷ ŠKARABELOVÁ, S., *Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuze CVNS*

⁸ TETŘEVOVÁ, L., *Veřejná ekonomie*

Obrázek č. 1 - Dělení národního hospodářství z hlediska kritéria způsobu financování

Vlastní úprava - převzato z: TETŘEVOVÁ, L., Veřejná ekonomie, s. 26

3.2 Neziskové organizace

Nezisková organizace je organizace, jejíž hlavním cílem není vytváření, maximalizace a dosažení zisku k přerozdělení mezi své vlastníky. Organizace zisk tvořit může, ale jen k použití na rozvoj a plnění svých daných cílů. Hlavním cílem neziskové organizace je uspokojení potřeb společnosti a maximalizace užitku. Stát nemůže a není schopen uspokojit veškerou poptávku a požadavky svých občanů, proto vznikají neziskové organizace, které mají podobu právnické osoby. Neziskové organizace nejsou založeny za účelem podnikání.

V České republice je registrováno přes 100 tisíc neziskových organizací, proto existují kritéria, která pomohou zhodnotit spolehlivost neziskové organizace. Kritérii jsou hospodárnost a transparentnost.⁹

- Hospodárnost znamená, že nezisková organizace využívá svěřené finanční prostředky řádně k dosažení svého cíle a poslání.
- Transparentnost znamená, že nezisková organizace má otevřený přístup o své činnosti a hospodaření pro veřejnost.

⁹ VÍT, P., *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*

3.2.1 Dělení neziskových organizací

Neziskové organizace se dělí do několika skupin podle různých kritérií.

Dle zakladatele¹⁰

- státní (vládní, veřejné) neziskové organizace – jsou založené veřejnou správou a participují se na výkonu veřejné správy na úrovni státu, regionu či obce. Jejich právními formami jsou: příspěvkové organizace, organizační složky státu, kraje a obce.
- nestátní (nevládní, soukromé) neziskové organizace – jsou založené na základě sdružení soukromých nebo právnických osob. Jejich právními formami jsou: nadace a nadační fondy, spolky, obecně prospěšné společnosti, církve a náboženské společnosti (tzv. církevní právnické osoby) a politické strany.

Dle globálního charakteru poslání organizace¹¹

- veřejně prospěšné organizace – jejich hlavním cílem je produkovat statky, ze kterých mají užitek a prospěch všichni, kteří poskytované statky potřebují. Například charita, oblast zdravotnictví a vzdělávání.
- vzájemně prospěšné organizace – jejich hlavním cílem je uspokojovat zájmy svých členů. Tedy členů organizace, kteří se sdružují a sdílejí stejné společné hodnoty. Například organizace, které se realizují v kultuře, v tělovýchově nebo v ochraně zájmů skupin.

Dle realizované činnosti organizace¹²

- kultura, ochrana památek, umění;
- vzdělávání a výzkum;
- zdravotní péče;
- sociální služby;
- sport, tělovýchova, rekreace;
- životní prostředí;
- náboženství a církve;
- komunitní rozvoj a bytové hospodářství;

¹⁰ ŠKARABELOVÁ, S., *Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuze CVNS*

¹¹ TETŘEVOVÁ, L., *Veřejná ekonomie*

¹² Tamtéž

- občanskoprávní osvěta a politické organizace;
- organizování dobročinnosti;
- profesní komory, svazy, odbory.

Dle právní normy v ČR (§18 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)¹³

- zájmová sdružení právnických osob;
- občanská sdružení včetně odborových organizací;
- politické strany a politická hnutí;
- registrované církve a náboženské společnosti;
- obecně prospěšné společnosti;
- veřejné vysoké školy;
- obce a kraje;
- organizační složky státu (například ministerstva, soudy, Nejvyšší kontrolní úřad, Akademie věd České republiky);
- příspěvkové organizace;
- státní fondy (například Státní fond kultury);
- subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon (například Česká televize, Česká národní banka, Český rozhlas).

3.2.2 Nestátní neziskové organizace

Nestátním neziskové organizace se označují také jako nevládní organizace nebo soukromé organizace. Jak název vypovídá, tyto organizace nejsou závislé na státu a stát není ani jejich zřizovatelem. Organizace jsou založeny skupinou právnických nebo fyzických osob.

Helmut K. Anheier a Lester M. Salamon vymezili charakterové rysy nestátních neziskových organizací. Dle nich jsou nestátní neziskové organizace¹⁴

- institucionalizované – organizace jsou do určité míry institucionalizovány a mají vlastní organizační složku.
- soukromé – organizace jsou odděleny od veřejné správy, která je ani neřídí. Nemají tedy nárok na významnou státní podporu, ale není vyloučena možnost podpory z veřejných zdrojů.

¹³ TETŘEVOVÁ, L., *Veřejná ekonomie*

¹⁴ ANHEIER, H., *Nonprofit Organizations: Theory, management and policy*

- neziskové – organizace nevytvářejí zisk, který by se přerozděloval mezi vlastníky, vedení či zaměstnance. Zisk, který organizace vytvoří, reinvestují na realizaci svého hlavního cíle a poslání.
- samosprávné a nezávislé – organizace mají vlastní strukturu a pravidla, proto je nekontroluje ani neřídí nikdo zvenčí. Jsou schopny řídit samy sebe.
- dobrovolné – dobrovolnost zde figuruje ve všech možných směrech. Dobrovolnost jako výkon neplacené práce pro organizaci, dobrovolnost ve formě poskytnutí darů nebo dobrovolná účast na vedení organizace ve správních radách.¹⁵

Nestátní neziskové organizace jsou také veřejně prospěšné a usilují o dobro ať konkrétních lidí, určitých skupin nebo celé společnosti.¹⁶

Historie nestátních neziskových organizací v České republice

Kořeny neziskových aktivit se v České republice dají najít již v období křesťanské filosofie. V této době se lidé snažili pomáhat hlavně chudým lidem a sirotkům. Od 13. století vznikaly nadace na podporu církve, avšak k významnému posunu došlo až v 19. století, konkrétně v období Národního obrození. Vznikaly spolky a společnosti, které se snažily podpořit rozvoj národní kultury a umění. V tomto období fungovaly spolky čtenářské, divadelní nebo pěvecké. Rozvoj neziskových organizací pokračoval i na začátku 20. století, při vzniku Československé republiky. Bohužel v období německé okupace rozvoj ustal. Mnohé neziskové organizace a aktivity byly zcela zrušeny. Jinak tomu nebylo ani v období komunistického totalitního režimu, kdy byla omezena svoboda občanů, a lidé se nesměli sdružovat s výjimkou sdružování se do centrálně řízených masových organizací.¹⁷

Po roce 1989 a pádu komunistického režimu se začal počet neziskových organizací radikálně zvyšovat. Lidé dostali právo sdružovat se v zájmové organizace a aktivně vyvíjet neziskové aktivity. V roce 1990 začaly vznikat první právní úpravy pro neziskový sektor. V roce 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie, což vyvolalo další vlnu zvyšování počtu neziskových organizací. Hlavním důvodem bylo možné navazování partnerství v EU a také možnost využívat fondy od Evropské unie.¹⁸ Počet nestátních neziskových organizací každým rokem v České republice roste, jak je patrné z příložené tabulky. K prosinci 2016

¹⁵ HYÁNEK, V., ŠKARABELOVÁ, S., ŘEŽUCHOVÁ, M., *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů (metody, problémy, řešení)*

¹⁶ *Neziskový sektor – úvod do problematiky* [online]. Dostupné z ucetnikavarna.cz

¹⁷ *Historie neziskových aktivit v ČR* [online]. Dostupné z www.tretipatro.cz

¹⁸ PELIKÁNOVÁ, A., *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*

bylo evidováno téměř 130 000 nestátních neziskových organizací, z toho největší počet tvoří spolky.

Tabulka č. 1: Počet nestátních neziskových organizací v letech 2014 - 2016

Rok	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Zapsané ústavy	Církevní organizace	Spolky	Pobočné spolky	Celkem
Prosinec 2014	508	1 407	2 926	123	4 158	86 956	26 118	122 196
Prosinec 2015	505	1 518	2 894	388	4 166	89 584	26 423	125 478
Prosinec 2016	516	1 635	2 792	686	4 177	92 878	26 370	129 054

Vlastní úprava – převzato z: Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1996 - 2016[online]. Dostupné z: http://www.neziskovsky.cz/clanky/511_695/fakta_statistika-postu-nno/

Základní právní předpisy pro nestátní neziskové organizace

Nestátní neziskové organizace se musí řídit základními právními předpisy a dále také předpisy: účetními a daňovými, předpisy v oblasti veřejných sbírek, loterií a tombol, dobrovolnictví, sociálních služeb a zaměstnávání postižených osob.¹⁹

Nejdůležitějším právním předpisem je zákon 89/2012 Sb., (nový) občanský zákoník („NOZ“). Je účinný od 1. 1. 2014 a obsahuje právní úpravu o právnických osobách soukromého práva. Dalšími důležitými právními předpisy pro nestátní neziskové organizace jsou:

- Zákon 90/2012 Sb., o obchodních korporacích – obsahuje právní úpravu obchodních korporací (společností a družstev).
- Zákon 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech – zákon byl ke dni nabytí účinnosti NOZ zrušen, nicméně právní poměry existujících obecně prospěšných společností se jím stále řídí.
- Zákon 262/2006 Sb., zákoník práce – upravuje pracovněprávní vztahy.
- Zákon 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob – upravuje veřejné rejstříky a řízení o zápisech a výmazech údajů, které jsou v nich uvedeny.
- Zákon 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech²⁰

¹⁹ Plná znění zákonů pro neziskové organizace [online]. Dostupné z neziskovsky.cz

3.2.3 Druhy právnických osob

Právnická osoba reálně neexistuje a může vzniknout, změnit se nebo zaniknout jen na základě zákona.

Dle nového občanského zákoníku existují 3 základní skupiny

- Korporace jsou sdružením osob a patří sem spolek, zájmové sdružení právnických osob a sociální družstvo.
- Fundace jsou účelovým sdružením majetku a patří sem nadace a nadační fondy, jejichž základ tvoří majetek určený k určitému hlavnímu poslání či cíli.
- Ústavy kombinují osobní a majetkovou složku. Nemají členy, ale zaměstnance. Patří sem obecně prospěšné společnosti a ústav.²¹

Spolek

Spolek je sdružení či skupina nejméně tří osob, které mají stejný zájem. Členy spolku mohou být fyzické i právnické osoby. Hlavní činností nesmí být podnikání, nicméně spolek může vytvářet zisk, který reinvestuje k dosažení svého hlavního cíle. Právní úprava není striktní a může se odchýlit od zákona. Spolek může být veřejně i vzájemně prospěšný.

K založení spolku se zakládající členové musí shodnout na obsahu stanov. Stanovy jsou základními a nejdůležitějšími dokumenty a musí být uloženy v sídle spolku. Členové stanov podepíší a spolek je založen. Podpisy nemusí být úředně ověřeny. Mezi náležitosti stanov spolku patří:

- název spolku – nesmí být klamavý a musí obsahovat slovo „spolek“, „zapsaný spolek“ nebo zkratku „z. s.“.
- sídlo spolku – stačí uvést obec, kde spolek sídlí. V případě změny sídla v rámci jedné obce se jedná o velkou výhodu.
- účel spolku – účelem je uspokojování společného zájmu členů spolku. Účel představuje smysl existence spolku.
- určení statutárního orgánu – statutární orgán může být jednotlivý (předseda) nebo kolektivní (výbor). Nejvyšším orgánem je členská schůze, kontrolním orgánem je kontrolní komise. Spolek nemá striktní právní úpravu, proto si může orgány zvolit dle

²⁰ VÍT, P., *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*

²¹ Tamtéž

vlastního uvážení. Povinností je mít statutární a nejvyšší orgán. Názvy orgánů a jejich pravomoci uvede spolek do stanov.

- práva a povinnosti členů vůči spolku jsou vymezeny ve stanovách.²²

Spolek vzniká dnem, kdy je zapsán do veřejného rejstříku spolků a je zrušen likvidací soudem na návrh osoby nebo pokud koná zakázanou činnost. Mezi zakázané činnosti spolku patří: činnost, která je v rozporu s hlavní nebo vedlejší činností spolku, nucení 3. osoby ke členství nebo naopak bránění členům vystoupit. K zániku členství může dojít vystoupením ze spolku, vyloučením nebo nezaplacením členského příspěvku.²³

3.3 Financování neziskových organizací

Nezisková organizace, tak jako každý subjekt, nemůže fungovat bez finančních prostředků a zdrojů. Část finančních prostředků na pokrytí nákladů si je nezisková organizace schopna zajistit sama, ovšem z větší části musí spoléhat na pomoc od druhých. Státní (veřejnoprávní) nezisková organizace je financována svým veřejnoprávním zřizovatelem z veřejných rozpočtů. Nestátní (soukromoprávní) nezisková organizace získává finance obtížněji. Zdroji peněžitých i nepeněžitých prostředků mohou být individuální dárci, firmy, sponzoři, nadace, loterie, tomboly, dražby, veřejné sbírky, členské příspěvky nebo prostředky z vlastní činnosti. Nestátní nezisková organizace si však také může zažádat o finance z veřejných rozpočtů. Činnost, jejímž cílem je zajištění a získávání především finančních prostředků, se nazývá fundraising. Získané zdroje musí být vloženy a použity na dosažení hlavního cíle neziskové organizace.

K neziskovým organizacím neodmyslitelně patří dobrovolnictví. Dobrovolnická činnost je nepovinná a člověk, který ji vykonává, není finančně odměněn. Dobrovolník nabízí neziskové organizaci dovednosti, informace, schopnosti, znalosti a zkušenosti ve prospěch druhých nebo společnosti. Dobrovolníkem může být kdokoliv. Často to bývá člověk, který prodělal těžkou nemoc, vyléčil se a chce své znalosti a poznatky předat dál. Nebo člověk, který žije sám a touží po seberealizaci a uznání od druhých. Mohou to být také mladí lidé z různých etnických skupin, kteří chtějí navázat nové kontakty, získat zkušenosti a praxi. Dobrovolnická činnost se nejčastěji využívá při přírodních katastrofách nebo pro pomoc sociálně slabším a tělesně postiženým lidem. Dobrovolnictví může být individuální, firemní či

²² DOBROZEMSKÝ, V., STEJSKAL, J., *Nevýdělečné organizace v praxi*

²³ PELIKÁNOVÁ, A., *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*

virtuální. Firemní dobrovolnictví je působení zaměstnanců firmy na určitý čas ve vybrané neziskové organizaci. Zaměstnanci získají zkušenosti a naučí se týmové práci. Virtuálním dobrovolnictvím je například právní poradenství, tvorba webových stránek nebo daňová a účetní výpomoc. Jinými slovy se jedná o pomoc přes internet.²⁴

3.3.1 Druhy zdrojů financování neziskových organizací

Pro neziskové organizace existuje mnoho možností, jak získat finanční i nefinanční prostředky. Principem financování je vícezdrojovost. Nezisková organizace by se neměla spoléhat jen na jeden zdroj, ale měla by umět druhy zdrojů kombinovat. Zdroje se dělí dle několika kritérií.

- Dle charakteru zdroje na finanční (peněžité prostředky) a nefinanční (věcné dary, dobrovolnictví).
- Dle geografického původu zdroje na domácí a zahraniční zdroje.
- Dle prostředků organizace na interní (vlastní činnost) a externí zdroje (individuální, veřejné a soukromé zdroje, půjčky od bank).
- Dle způsobu nabytí na přímé (peněžité prostředky, věcné dary) a nepřímé zdroje (daňová zvýhodnění).
- Dle typu vlastnictví zdroje na veřejné (prostředky z veřejných rozpočtů, z EU) a soukromé zdroje (individuální dárci, firmy).²⁵

Veřejné rozpočty

Veřejné rozpočty tvoří velmi důležitou část finančních zdrojů. Mezi veřejné rozpočty patří: rozpočty ministerstev, krajské rozpočty, obecní rozpočty a státní fondy. Vláda České republiky vydává každý rok seznam hlavních oblastí státní dotační politiky pro nestátní neziskové organizace. Jedná se například o oblast vzdělání, kultury nebo tělovýchovy a sportu. Oblasti se rozdělí do konkrétních programů, které financují jednotlivá ministerstva.²⁶ Dotace jsou ze státního rozpočtu poskytovány na základě zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Dotace od krajů a obcí podléhají zákonu č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích a zákonu č. 129/2000 Sb., o krajích. Mezi státní fondy, ze kterých mohou čerpat nestátní neziskové organizace, patří: Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení, Státní fond

²⁴ TETŘEVOVÁ, L., *Veřejná ekonomie*

²⁵ PELIKÁNOVÁ, A., *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*

²⁶ PLAMÍNEK, J. a kol., *Řízení neziskových organizací: první český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církvích a zdravotních zařízeních*

kinematografie, Státní fond kultury, Státní fond dopravní infrastruktury a Státní zemědělský a intervenční fond. Do skupiny veřejných zdrojů neodmyslitelně spadají zdroje od Evropské unie, které jsou poskytovány skrz národní operační programy. Přestože finanční zdroje jsou z rozpočtu Evropské unie, procházejí přes státní rozpočet. Evropské dotace podléhají českým zákonům, ale i předpisům, které stanovila Evropská unie.²⁷

Vedlejší hospodářská činnost

Nezisková organizace může vytvářet zisk, ale musí ho využít ve své hlavní činnosti k dosažení cíle, který si vytyčila. Mezi vedlejší hospodářskou činností patří: prodej vlastních výrobků a služeb, pronájem vlastního majetku a pořádání různých akcí, jako například plesů, loterií a burz. Neziskové organizace mají často svou vlastní dílnu, ve které mohou tělesně postižení lidé vyrábět různé předměty, a organizace je následně může prodávat. Organizace mohou pronajímat například obytné prostory, venkovní plochy nebo speciální vybavení.²⁸

Členské příspěvky

Členské příspěvky patří mezi pravidelný a předem plánovatelný zdroj, na který se nezisková organizace může spoléhat. Vybírají je především spolky, profesní komory, politické strany a některá družstva. Příspěvky platí členové dané organizaci a přispívají tak na její provoz a aktivity. Výše členského příspěvku musí být uvedena ve stanovách. Platit členské příspěvky je podmínka členství a v případě, že člen neplatí, může být ze spolku nebo jiné organizace vyloučen.²⁹

Dárci a sponzoři

Dar má peněžitou či nepeněžitou podobu a prostřednictvím darování se bezplatně a dobrovolně převádí z vlastnictví dárce do vlastnictví obdarovaného. Dárce by neměl za poskytnutí daru získat žádné materiální nebo nemateriální výhody. Poskytnutí daru nemůže být podmíněno jakoukoliv protislužbou. Dary mohou být od fyzických osob (individuální dárce) nebo od podniků (firem). Individuální dárce jsou jednotlivci, kteří poskytují peněžité dar nebo nepeněžité dar například ve formě dobrovolnictví nebo DMS. Podniky poskytují neziskovým organizacím výpomocné služby, výrobky nebo finance, ale také své zaměstnance

²⁷ *Státní politika vůči NNO na léta 2015 – 2020* [online]. Dostupné z www.vlada.cz

²⁸ PELIKÁNOVÁ, A., *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*

²⁹ TETŘEVOVÁ, L., *Veřejná ekonomie*

v rámci dobrovolnictví. V rámci pomoci neziskové organizaci se firmám může zvýšit poptávka po jejich výrobcích či službách a vytvoří si či zlepší reputaci v široké veřejnosti.

Pokud je za poskytnutí daru slíbená protislužba, jedná se o sponzoring. Sponzorství nastává v případě, kdy nezisková organizace nabídne firmě za finanční příspěvek reklamní či propagační službu. Například pokud organizace pořádá festival či koncert, bude firma uvedena na plakátech a na lístcích.³⁰

Nadační příspěvky nadací a nadačních fondů

Nadace a nadační fondy jsou sdružením majetku, jejichž cílem je podporovat a vytvářet obecně prospěšnou činnost. V České republice v současné době není zcela běžné, že nezisková organizace zažádá a získá finanční výpomoc od nadace. Nicméně existuje zde malé množství nadací, které neziskovým organizacím vypomůžou na základě písemné žádosti s popisem projektu, který by nezisková organizace chtěla realizovat. Nadace projekt zváží a posoudí a dle svého rozhodnutí poskytne finanční prostředky.³¹

Veřejná sbírka

Dle zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách je veřejná sbírka získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel.³² Veřejná sbírka se pořádá pro organizace, které se zaměřují zejména na humanitární nebo charitativní oblast pomoci, rozvoj vzdělání, tělovýchovy nebo sportu, nebo ochranu kulturních památek, tradic nebo životního prostředí. Veřejné sbírky smějí konat jen právnické osoby. Veřejná sbírka probíhá shromažďováním příspěvku na zvláštní, pro tuto příležitost založený, bankovní účet nebo formou DMS na konkrétní telefonní číslo. Veřejná sbírka může být také součástí konané akce, kdy část peněz ze vstupenky jde na pomoc konkrétní neziskové organizaci.³³

Daňové zvýhodnění

Daňové zvýhodnění spadá do kategorie nepřímých zdrojů. Jedná se o daňová zvýhodnění, úlevy z placení daně, osvobození či výjimky ze zdanění. Daňové výhody jsou

³⁰ BOUKAL, P., *Fundraising pro neziskové organizace*

³¹ PELIKÁNOVÁ, A., *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*

³² Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách

³³ *Státní politika vůči NNO na léta 2015 – 2020* [online]. Dostupné z www.vlada.cz

poskytovány neziskovým organizacím i přispěvatelům, kteří neziskové organizaci přispěli finančním či nefinančním příspěvkem.³⁴

3.3.2 Metody získávání finančních prostředků

Hlavními metody fundraisingu neboli získávání finančních prostředků jsou:

- Inzerce – oslovení široké veřejnosti skrz inzerát v denním tisku, časopisech, skrz televizi či rádio nebo formou plakátů a letáků. Pomocí inzerce osloví nezisková organizace velký počet lidí, bohužel je kontakt mezi potenciálním dárcem a neziskovou organizací anonymní.
- Poštovní kampaň – písemná žádost formou dopisu či emailu o dar.
- Telefonická kampaň – osobní rozhovor s potenciálním dárcem. Při telefonickém rozhovoru již kontakt není tak anonymní jako v předešlých dvou metodách. Telefonická metoda je však časově náročná a v dnešní uspěchané době lidé nemají tolik času na dlouhé telefonáty, proto se může stát, že dotazovaný velmi často odmítne. Při telefonním rozhovoru se může volající snadno přehknout a může tak dojít k mylné informaci nebo ke špatnému vzájemnému pochopení.
- Osobní návštěva – nejúčinnější metoda. Člen nebo zástupce neziskové organizace navštíví osobně potenciálního dárce na předem domluvené schůzce, proto mají obě strany čas a možnost se na schůzku náležitě připravit.
- Veřejná akce, veřejná sbírka – pořádání koncertů, festivalů, plesů, sportovních akcí nebo výstav, na kterých se vybírají finanční či nefinanční zdroje pro neziskovou organizaci prostřednictvím vstupenek, nabízených výrobků, tombol, loterií či dražeb.³⁵

3.4 Finanční analýza

Finanční analýza je komplexní metoda hodnocení hospodaření a finanční situace konkrétního podniku či neziskové organizace na základě dat, získaných především z účetních výkazů. V dnešní době je pro správný chod neziskové organizace téměř nezbytná, jelikož slouží ke kvalitnímu rozhodování, které se týká jejího budoucího fungování. Finanční analýza slouží jako základ pro krátkodobé i strategické finanční plánování a pro řízení neziskové organizace či podniku. Hodnotí firemní minulost i současnost a na základě zjištěných

³⁴ PELIKÁNOVÁ, A., *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*

³⁵ Tamtéž

výsledků předpovídá firemní budoucnost. Finanční analýza je důležitá pro manažery podniku, potencionální investory, obchodní partnery, státní a zahraniční instituce, ale i pro konkurenty a odbornou veřejnost. Každý z těchto skupin však preferuje jiné výstupní informace.³⁶

Hlavním cílem finanční analýzy je dosažení firemní stability. Firemní stabilita neboli rovnováha je zajištěná dostatečnými zdroji, funkčními procesy a užitečnými produkty a dá se zhodnotit následujícími dvěma kritérii³⁷

- schopností vytvářet zisk, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál.
- zajištěním platební schopnosti podniku – schopnost podniku hradit své závazky.

Cílem finanční analýzy je zhodnocení hospodaření a finanční situace neziskové organizace, nalezení silných a slabých stránek a následné poskytnutí návrhů na možná opatření. Finanční analýza prověřuje finanční zdraví podniku či organizace a vytváří základ pro finanční plán. Pracuje s matematickými postupy, které vedou k prezentaci vypočtených hodnot.³⁸

3.4.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Pro zhotovení finanční analýzy je prioritní získat informační zdroje neboli data. Dle dostupnosti se data dělí na interní a externí. Mezi interní informace, které pocházejí z vnitřního prostředí, patří data z účetní uzávěrky, která zahrnuje data z rozvahy, z výkazu zisků a ztráty a z přílohy, ve které je přehled o finančních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Dále také například údaje z podnikové statistiky, vnitřních směrnic podniku či informace o objemovém množství výrobků a služeb. Externí informace pocházejí z vnějšího prostředí a řadí se mezi ně například postavení firmy na trhu, kvalita managementu, opatření vlády či informace z oficiálních statistik. Data se po získání roztřídí, poměří se mezi sebou, kvantifikují se vztahy mezi nimi a určí se jejich budoucí vývoj.³⁹

Rozvaha

Rozvaha je základním účetním výkazem každé firmy či neziskové organizace. Hlavním cílem rozvahy je poskytnout informace o majetku organizace, z jakých zdrojů je tento majetek financován a o celkové finanční situaci organizace. Zpravidla se rozvaha sestavuje k poslednímu dni v kalendářním roce (k určitému časovému okamžiku) a základním

³⁶ KNÁPKOVÁ A., PAVELKOVÁ, D., *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*

³⁷ RŮČKOVÁ P., *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*

³⁸ SEDLÁČEK, J., *Finanční analýza podniku*

³⁹ RŮČKOVÁ P., *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*

pravidlem je, že aktiva (majetková struktura) a pasiva (finanční struktura) se musí rovnat. Rozvaha je znázorněna pomocí tabulky, kdy v levém sloupci jsou aktiva a v pravém pasiva.

Aktiva vyjadřují celkovou výši majetku, který organizace vlastní a jsou seřazena dle stupně likvidnosti od nejméně likvidních až k položkám nejvíce likvidních. Mezi aktiva se řadí: dlouhodobý majetek – hmotný, nehmotný a dlouhodobý finanční majetek; krátkodobý (oběžný) majetek – zásoby, dlouhodobé pohledávky, krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek; ostatní aktiva – časové rozlišení a dohadné účty aktivní.

Pasiva vyjadřují zdroje financování podnikového majetku a jsou seřazena dle vlastnictví zdrojů financování. Mezi pasiva se řadí: vlastní kapitál – základní kapitál, podnikové fondy a výsledek hospodaření; cizí kapitál – rezervy, krátkodobé a dlouhodobé závazky a bankovní úvěry; ostatní pasiva – časové rozlišení a dohadné účty pasivní.⁴⁰

Výkaz zisků a ztráty

Výkaz zisků a ztráty je přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření a sestavuje se zpravidla za určité časové období. Výnosy představují peněžní částky, které organizace získala za určité časové období. Není důležité, zda v tomto období došlo k inkasu. Náklady představují peněžní částky, které organizace vynaložila na získání výnosů za určité období, a k jejich zaplacení nemuselo v tomto období dojít. Výsledek hospodaření je rozdíl mezi celkovými náklady a celkovými výnosy podniku. Výsledek hospodaření se člení na několik druhů – provozní, finanční, běžný, mimořádný, za účetní období a před zdaněním. Výkaz zisků a ztráty obsahuje tokové veličiny, což jsou veličiny, které mají časový rozměr a jejich délka je dána zvolenou délkou období, ke kterému se vztahují. Proto jejich změny v čase nemusejí být rovnoměrné.⁴¹

Výkaz cash flow

Výkaz cash flow neboli výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků je účetní výkaz, který sleduje peněžní toky a slouží k posouzení skutečné finanční situace. Porovnává tvorbu finančních prostředků (příjmy) a jejich užití (výdaje) za určité období, přičemž je žádoucí, aby příjmy byly vyšší než výdaje. Výkaz cash flow se člení do tří částí – provozní činnost, investiční činnost a finanční činnost.⁴²

⁴⁰ KNÁPKOVÁ A., PAVELKOVÁ, D., *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*

⁴¹ Tamtéž

⁴² RŮČKOVÁ P., *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*

3.4.2 Metody finanční analýzy

Finanční analýza se může provádět pomocí celé řady metod. Důležité je uvědomit si, pro koho je finanční analýza vytvářena a na základě daného cíle vybrat správnou metodu a přizpůsobit výslednou prezentaci. Volba metody se vybírá s ohledem na účelnost, nákladnost a spolehlivost.

- Účelnost – pro koho je finanční analýza vytvářena, k jakému účelu slouží. Analýza musí odpovídat zadanému cíli.
- Nákladnost – analýza musí být dle účelu posouzena s ohledem na celkovou výši nákladů na její vytvoření.
- Spolehlivost – kvalitně využít poskytnuté vstupní informace a vytvořit tak spolehlivou výstupní analýzu.⁴³

Rozlišují se dvě hlavní skupiny metod finanční analýzy. Metoda fundamentální a metoda technická. Fundamentální neboli kvalitativní metoda zpracovává velké množství kvalitativních údajů a závěry odvozuje zpravidla bez algoritmizovaných postupů. Východiskem je obvykle identifikace prostředí, ve kterém se organizace nachází. Technická neboli kvantitativní metoda zpracovává kvantitativní data pomocí matematických, statistických a dalších algoritmizovaných metod. Technické metody se člení na elementární metody a vyšší metody.⁴⁴

Elementární metody se dále člení do několika skupin.

- Analýza stavových ukazatelů – horizontální a vertikální analýza.
- Analýza tokových a rozdílových ukazatelů – analýza základních účetních výkazu, které v sobě primárně nesou tokové položky. Patří sem analýza fondů finančních prostředků a analýza cash flow.
- Analýza poměrových ukazatelů – základní nástroj finanční analýzy, patří k nejpoužívanějším metodám. Mezi poměrové ukazatele patří ukazatele: rentability, likvidity, autarkie, aktivity, zadluženosti, kapitálového trhu, cash flow.
- Analýza soustav ukazatelů – kombinace výše uvedených metod.

⁴³ RŮČKOVÁ P., *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*

⁴⁴ SEDLÁČEK, J., *Finanční analýza podniku*

3.4.3 Ukazatele finanční analýzy

Mezi stavové ukazatele patří horizontální a vertikální analýza. Stavové neboli absolutní ukazatele vycházejí přímo z posuzování hodnot jednotlivých položek v základních účetních výkazech.⁴⁵

Horizontální analýza

Horizontální analýza se zabývá časovými změnami absolutních ukazatelů. Změny jednotlivých položek výkazů jsou sledovány po řádcích, tedy horizontálně. Horizontální analýza sleduje změny jednotlivých položek v průběhu jednotlivých let a výstupy jsou uvedeny v procentech.⁴⁶

$$\text{procentuální změna} = \frac{(\text{běžné období} - \text{předchozí období})}{\text{předchozí období}} \times 100$$

Vertikální analýza

Vertikální analýza se zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatel. Analýza je zpracovávána v jednotlivých letech od shora dolů a sleduje především podíl jednotlivých rozvahových položek na bilanční sumě. Při této analýze nezáleží na meziroční inflaci, proto se mohou porovnávat výsledky analýzy z různých let. Používá se ke srovnání v čase i v prostoru.⁴⁷

Poměrové ukazatele představují podíl dvou složek, nejčastěji ze základních účetních výkazů. Hodnota ukazatele vyjadřuje velikost ukazatele v čitateli na jednotku ukazatele ve jmenovateli.

Ukazatele autarkie

Ukazatele autarkie udává míru soběstačnosti neziskové organizace. Autarkie může být hodnocena dle vstupních dat na bázi výnosově nákladové nebo na bázi příjmově výdajové.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů – ukazatel vypovídá o tom, v jaké míře je firma soběstačná z hlediska krytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů. Výsledek je

⁴⁵ RŮČKOVÁ P., *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*

⁴⁶ *Využití účetních dat ve finanční praxi aneb základní metody finanční analýzy* [online]. Dostupné z ucetnikavarna.cz

⁴⁷ SEDLÁČEK, J., *Finanční analýza podniku*

vyjádřený v procentech a doporučená hodnota je na úrovni 100%. V případě, že je hodnota nižší, než 100% je krytí nákladů výnosy nedostatečné. V případě, že je hodnota vyšší, než 100% je nutné zhodnotit, zda by se dotační prostředky nedaly lépe využít v jiné oblasti či pro jiné účely.⁴⁸

$$A_{HV-H\check{C}} = \frac{V_{H\check{C}}}{N_{H\check{C}}} \times 100$$

Kde: $A_{HV-H\check{C}}$ je autarkie hlavní činnosti na nákladově výnosové bázi

$V_{H\check{C}}$ jsou výnosy z hlavní činnosti

$N_{H\check{C}}$ jsou náklady hlavní činnosti

Ukazatele likvidity⁴⁹

Ukazatele likvidity představuje schopnost organizace přetvářet svůj majetek na peněžní hotovost a určuje schopnost organizace uhradit včas své závazky. Ukazatele likvidity patří k nejvíce používaným ukazatelům finanční analýzy. Likvidita je důležitá z hlediska finanční rovnováhy organizace, neboť jen v případě, že je organizace dostatečně likvidní, je schopná dostát svým závazkům. Ukazatele likvidity poměřují to, čím je možné platit (čítatel) tím, co je nutno platit (jmenovatel). Mezi ukazatele likvidity patří okamžitá likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita.

Okamžitá likvidita – neboli likvidita 1. stupně. Měří schopnost organizace hradit právě splatné dluhy. Do této likvidity vstupují jen ty nejlikvidnější položky z rozvahy, mezi které se řadí: peněžní prostředky na běžném či jiných účtech nebo v pokladně, volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry nebo šeky. Likvidita je zajištěna při hodnotě ukazatele alespoň 0,2. Optimální hodnota se pohybuje v rozmezí 0,2 – 1,1.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pohotová likvidita – neboli likvidita 2. stupně. Ukazatel vyjadřuje vztah mezi krátkodobými pohledávkami a krátkodobými závazky. Pro zachování likvidity podniku by hodnota ukazatele neměla klesnout pod 1.

⁴⁸ KRAFTOVÁ, I., *Finanční analýza municipální firmy*

⁴⁹ SEDLÁČEK, J., *Finanční analýza podniku*

$$\text{Pohotov likvidita} = \frac{(\text{krtkodob pohledávky} + \text{krtkodob finann majetek})}{\text{krtkodob závazky}}$$

Běžná likvidita⁵⁰ – neboli likvidita 3. stupně. Ukazatel určuje, kolikrát pokrývají obžn aktiva krtkodob závazky podniku. Kolika jednotkami oběžných aktiv je kryta jedna jednotka krátkodobých závazků. Ukazatel je postačující pro hodnotu vyšší než 1,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{obžn aktiva}}{\text{krtkodob závazky}}$$

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti prestavuje vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování neziskov organizace. Mezi základní ukazatele zadluženosti patří: celkov zadluženost, kvóta vlastního kapitálu a koeficient zadluženosti. Je duležit najít optimální vztah mezi vlastním a cizím kapitálem. Použit jen vlastního kapitálu prn snížení celkov vynosnosti. Naopak použit jen cizího kapitálu prn obtíže pri jeho získávání a splcen.⁵¹

Celkov zadluženost – je podíl celkových závazků k celkovm aktivům.m vyšší je hodnota toho ukazatele, tím vyšší je riziko, že vřitel prijdou v prpad likvidace organizace o sv pohledávky.

$$\text{Celkov zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celkov aktiva}} \times 100$$

Kvta vlastního kapitálu – vyjadruje finann nezávislost neziskov organizace. Součet procent kvty vlastního kapitálu a celkov zadluženosti by se měl rovnat 100%. Jde o jeden z nejduležitjch ukazatelů zadluženosti pro hodnocení celkov finann situace neziskov organizace.

$$\text{Kvta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celkov aktiva}} \times 100$$

Koeficient zadluženosti – neboli míra zadluženosti, má stejnou vypovídací hodnotu jako celkov zadluženost. Rozdíl je, že koeficient zadluženosti roste exponenciln až do nekonečna, zatímco celkov zadluženost roste linern až do 100%. Pevrcena hodnota koeficientu zadluženosti se nazývá míra finann samostatnosti neziskov organizace.⁵²

⁵⁰ RUKOV P., *Finann analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*

⁵¹ Tamtéž

⁵² SEDLÁČEK, J., *Finann analýza podniku*

$$\text{Koefficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100$$

4. Analytická část

4.1 Charakteristika neziskové organizace Sokol Kolovraty z.s.

Sokol Kolovraty je pražský fotbalový klub, který se nachází v městské části Praha 10 – Kolovraty. V obci je Sokol Kolovraty největším fungujícím spolkem. Sokol Kolovraty je samosprávný a dobrovolný svazek členů. V roce 2016 zde trénovalo téměř 300 hráčů a 26 trenérů. Sokol tvoří celkem 9 mužstev – muži A, junioři, mladší dorost, starší žáci, mladší žáci, starší přípravka, mini přípravka a stará garda. Tímto se Sokol řadí mezi jeden z největších fotbalových spolků na Praze 10.

Základní údaje

Název spolku: Sokol Kolovraty z.s.

Právní subjekt: Právnícká osoba

Sídlo spolku: Do Hlinek 427, Praha 10 – Kolovraty, 103 00

IČ: 00540960

Obrázek č. 2 – Znak

Historie

Sokol Kolovraty byl založen v roce 1926 pod názvem Čechoslovan. Založilo ho několik místních fotbalových nadšenců a o rok později si už nový klub zahrál svůj první zápas. Název Sokol Kolovraty funguje od roku 2012.

V roce 1927 se fotbalistům podařilo získat provizorní pozemek pro hřiště, nicméně o tři roky později bylo otevřeno nové fotbalové hřiště a objednány první klubové odznaky. V roce 1933 byla zahájena výstavba kabin pro hráče a rozhodčí, a přístřešek pro návštěvníky. V roce 1973 se kabiny rekonstruovaly a začala stavba sociálního zázemí. O třicet let později byla větší část sociálního zázemí pro hráče přestavěna a zrenovována. Velká rekonstrukce proběhla v letech 2007 – 2010, kdy byla zrekonstruována kabina se sociálním zázemím, hlavní budova byla zateplena a vyměnila se okna. Ve stejnou dobu bylo vybudováno druhé, nové a moderní hřiště s umělou trávou. V roce 2011 bylo slavnostně otevřeno třetí hřiště s multifunkčním povrchem a v roce 2015 byl v areálu vybudován beach kurt na volejbal.⁵³

⁵³ Historie Sokol Kolovraty z.s. [online]. Dostupné z www.sokolkolovraty.cz

Fotbalové mužstvo má úspěchy v několika soutěžích. V roce 1981 vyhrálo memoriál Jardy Vaňouse a v roce 2005 vyhrálo memoriál Libora Lišky. O pět let později se mladší členové klubu účastnili mezinárodního turnaje v Moosburgu v Německu, o další dva roky později mezinárodního turnaje v Drážďanech a v roce 2014 mezinárodního turnaje v Gerasdorfu ve Vídni. Kolovratská mužstva se pravidelně účastní soutěží v 1. A skupině, v Pražském přeboru, v soutěži Pražská teplárenská nebo v Krajském přeboru.

První sportovní akcí pro veřejnost, kterou Sokol Kolovraty pořádal, byl v roce 1929 první sportovní den pro veřejnost. Od té doby pořádá fotbalový klub sportovní i společenské akce, které jsou mezi občany obce velmi oblíbené. Mezi nejznámější a nejoblíbenější patří maškarní plesy, dětské karnevaly, sportovní dny, oslavy pálení čarodějnic či Mamacup, kdy fotbal hrají maminky. Sokol Kolovraty byl také partnerem několika místních akcí - Dětského dne, Běhu mezi stromy či Kolozávodu.⁵⁴

Účel neziskové organizace Sokol Kolovraty

Hlavním účelem neziskové organizace Sokol Kolovraty je pečovat o komplexní rozvoj fotbalu, ale i jiných forem tělesné kultury. Sokol Kolovraty poskytuje především dětem a mládeži volnočasovou aktivitu, jejíž hlavním cílem je udržet děti u sportu a snažit se u nich ke sportu vypěstovat kladný vztah. Fotbalový klub podporuje sportovně talentované děti, vede mládež ke zdravému způsobu života, učí děti a mládež disciplíně a pomáhá jim začlenit se do kolektivu. Svou činností mravně vychovává své členy a vede je k pozitivním občanským postojům. Svým trenérům poskytuje patřičná školení, přípravu a vzdělání.

Sokol Kolovraty organizuje tréninky, pořádá soustředění pro své členy a je pořadatelem fotbalových utkání a soutěží všech tříd, do kterých jsou zařazena jednotlivá mužstva. Organizuje také fotbalové turnaje pro fotbalová mužstva a širokou veřejnost a svými aktivitami rozvíjí různé formy kulturní a společenské činnosti v obci. Společenské akce, které pořádá Sokol Kolovraty, stmelují obyvatele obce Praha Kolovraty a okolí.⁵⁵

Organizační struktura

Mezi orgány spolku Sokol Kolovraty patří členská schůze, výbor a kontrolní komise. Členská schůze je nejvyšším orgánem spolku Sokol Kolovraty, prostřednictvím kterého členové uplatňují své právo řídit, spravovat a kontrolovat činnost spolku. Členskou schůzi

⁵⁴ *Historie Sokol Kolovraty z.s.* [online]. Dostupné z www.sokolkolovraty.cz

⁵⁵ *Stanovy Sokol Kolovraty z.s.* [online]. Dostupné z www.sokolkolovraty.cz

svolává jednou ročně výbor. Mezi nejdůležitější pravomoci členské schůze patří volba členů výboru a komise, rozhodovat o změnách ve stanovách, stanovovat zásady placení členských příspěvků a projednávat a schvalovat výroční zprávu, rozpočet nebo zprávu o hospodaření. Členská schůze také rozhoduje o vyloučení člena ze spolku či o zániku spolku.

Výbor je řídicím a výkonným orgánem spolku. Koordinuje a zajišťuje činnost spolku v období mezi zasedáním spolku. Výbor má 5 členů, kteří jsou voleni na pět let. Ze svých členů volí předsedu, místopředsedu a tajemníka. Výbor rozhoduje o použití finančních prostředků, připravuje informace a plány pro členskou schůzi, organizuje průběh soutěžních utkání, zajišťuje spolupráci s orgány státu či místní samosprávou a s ostatními dárci a sponzory. Výbor také komunikuje s vedoucími mužstev a schvaluje odměny pro trenéry. V současné době je výbor složen ze členů Tomáš Reitmeier, Milan Zolich, Ing. Jan Kolář, Zbyněk Hladký a Jan Sommer.

Kontrolní komise je voleným orgánem, který slouží k provádění kontroly a přezkoumání plnění usnesení členské schůze a všech ostatních aktivit a operací, které se uskutečňují v rámci spolku. Kontrolní komise má tři členy a z nich si volí předsedu. V současné době v kontrolní komisi zasedají Milan Seko, Marek Maštera a Ing. Michal Habart.

Statutárním orgánem spolku je předseda výboru, který jedná jménem spolku. Nyní je jím Tomáš Reitmeier a místopředsedou je Milan Zolich.⁵⁶

4.2 Zdroje financování neziskové organizace Sokol Kolovraty

Sokol Kolovraty získává finanční zdroje několika způsoby. Hlavním zdrojem financování jsou v případě organizace Sokol Kolovraty granty a dotace. Spolek je každoročně podporován grantem ze strany obce a v případě potřeby (nákup nových dresů a pomůcek, či výstavba nového hřiště) poskytl grant také Magistrát hlavního města Prahy na základě programu Sport a tělovýchova. Fotbalový spolek získává finance také od Fotbalové asociace České republiky.

Mezi pravidelný finanční zdroj patří členské příspěvky. Spolek příspěvky vybírá jednou za půl roku. Příspěvek činí v letošním roce částku ve výši 2 500,- Kč a z okolních

⁵⁶ *Stanovy Sokol Kolovraty z.s.* [online]. Dostupné z www.sokolkolovraty.cz

spolků má tento příspěvek nejvyšší hodnotu. Z členského příspěvku se platí především turnaje, členské příspěvky Fotbalové asociaci České republiky a náklady na zimní či letní přípravu, což obsahuje například návštěvu plaveckého bazénu. Sokol Kolovraty má pravidelné dárcy a sponzory, kteří poskytují peněžitou i nepeněžitou výpomoc. Sponzoři poskytli fotbalovému klubu například kancelářské potřeby, podlahu v kancelářích, tiskárny a kopírky nebo stavební práce.

Poslední skupinou zdrojů jsou příjmy z vedlejší hospodářské činnosti. Veškeré zisky z vedlejší hospodářské činnosti musí spolek použít pro zabezpečení hlavní činnosti spolku. Mezi vedlejší hospodářskou činnost patří

- organizace sportovních soutěží a turnajů – finance ze startovného.
- pronájem nemovitých prostor – pronájem sportovních hřišť a nebytových prostor (např. pronájem prostoru pro občerstvení).
- prodej propagačních předmětů, které byly vytvořeny na náklady spolku – Sokol Kolovraty vydával například svůj kalendář nebo žurnál.
- organizace společenských akcí pro členy spolku, pro děti a mládež či pro místní občany – spolek pořádá společenské a maškarní bály, na kterých nechybí tombola, benefiční utkání a další společenské akce.⁵⁷

4.3 Finanční analýza

4.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Vertikální analýza

A. Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza aktiv sleduje, z jak velké části se jednotlivé druhy aktiv podílejí na celkové bilanční sumě. Vyjadřuje, z kolika procent je celková suma aktiv tvořena dlouhodobým majetkem a z kolika procent majetkem krátkodobým neboli oběžným. Cílem vertikální analýzy je výchozí rozbor rozvahy, který slouží k prvotní orientaci v hospodaření a finanční situaci organizace. Z výstupů lze vyjádřit, zda je organizace zaměřena spíše na používání dlouhodobého majetku či krátkodobého majetku. V neziskové organizaci Sokol Kolovraty je dlouhodobý majetek složen z dlouhodobého hmotného majetku a z oprávek

⁵⁷ Stanovy Sokol Kolovraty z.s. [online]. Dostupné z www.sokolkolovraty.cz

k dlouhodobému majetku. Krátkodobý majetek je složen z celkových zásob, pokladny, bankovních účtů, odběratelů, ostatních pohledávek a nákladů příštích období.

Tabulka č. 2: Vertikální analýza aktiv v tis. Kč

AKTIVA - ROZVAHA	Stav k 31. 12. v roce				
	2011	2012	2013	2014	2015
Dlouhodobý majetek	38 467	38 543	38 543	38 481	38 447
Krátkodobý majetek	525	758	364	449	733
Aktiva celkem	38 992	39 301	39 007	38 930	39 180
Aktiva – vertikální analýza	Procenta ze základu v roce				
	2011	2012	2013	2014	2015
Dlouhodobý majetek	98,65%	98,07%	98,81%	98,85%	98,13%
Krátkodobý majetek	1,35%	1,93%	1,19%	1,15%	1,87%
Aktiva celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Již z rozvahy z tabulky č. 2 je patrné, že organizace Sokol Kolovraty je zaměřena spíše na používání a investování do dlouhodobého majetku. Suma dlouhodobého majetku je několikanásobně větší, než suma krátkodobého majetku. Z provedené vertikální analýzy vyplývá, že většinový podíl na bilanční sumě aktiv v organizaci Sokol Kolovraty má z 98% dlouhodobý majetek. Výsledky jsou ve sledovaném období velmi podobné, bez výrazných výkyvů. Nejvyšší podíl měl dlouhodobý majetek v roce 2014 v hodnotě téměř 99%. Hodnota celkového dlouhodobého majetku se v rozvaze ve sledovaném období příliš nemění, nicméně v tomto roce byla nejnižší celková suma aktiv, proto zde má dlouhodobý majetek nejvyšší podíl na bilanční sumě. Krátkodobý majetek měl ve sledovaném období nejvyšší podíl v roce 2012, kdy jeho hodnota vzrostla téměř na 2%. V roce 2012 organizace Sokol Kolovraty prodala část svého dlouhodobého hmotného majetku, z čehož získala finanční prostředky na bankovní účet. Krátkodobý finanční majetek v tomto roce tvořil podíl 1,65% z celkové bilanční sumy. V organizaci Sokol Kolovraty převažují stálá aktiva, což je pro organizace výhodnější, neboť pomocí stálých aktiv může dosáhnout větší výnosnosti. V případě Sokol Kolovraty se jedná například o výnosy z pronájmu hřišť a nebytových prostor.

B. Vertikální analýza pasiv

Vertikální analýza pasiv udává procentuální podíl vlastních a cizích zdrojů na celkové bilanční sumě pasiv. Data vycházejí z rozvahy. Z výstupů lze vyjádřit, zda je nezisková organizace financována spíše cizími či vlastními zdroji. Ve spolku Sokol Kolovraty je vlastní kapitál tvořen vlastním jměním, účtem výsledku hospodaření a z nerozděleného zisku. Cizí kapitál je tvořen z dodavatelů, ostatních závazků, přijatých záloh, zaměstnanců, přímých daní, výdajů a výnosů příštích období a z dohadných účtů pasivních.

Tabulka č. 3: Vertikální analýza pasiv v tis. Kč

PASIVA - ROZVAHA	Stav k 31. 12. v roce				
	2011	2012	2013	2014	2015
Vlastní zdroje	38 849	39 212	38 644	38 625	38 898
Cizí zdroje	143	89	363	305	282
Pasiva celkem	38 992	39 301	39 007	38 930	39 180
Pasiva – vertikální analýza	Procenta ze základu v roce				
	2011	2012	2013	2014	2015
Vlastní zdroje	99,63%	99,77%	99,07%	99,22%	99,28%
Cizí zdroje	0,37%	0,23%	0,93%	0,78%	0,72%
Pasiva celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Z výše vytvořené rozvahy je zřejmé, že organizace Sokol Kolovraty je financována spíše vlastními zdroji, jelikož hodnoty vlastních zdrojů jsou mnohonásobně vyšší, než hodnoty cizích zdrojů. Předpoklady potvrzují vypočítané výstupy vertikální analýzy pasiv. Vlastní zdroje mají majoritní podíl na celkové bilanční sumě. Výsledky jsou opět bez výrazných výkyvů a hodnoty vlastního kapitálu se pohybují okolo 99,5%. Nejvyšší hodnotu vykazuje rok 2012, kdy byla také nejvyšší suma celkových vlastních zdrojů. Podíl cizích zdrojů v žádném ze sledovaného roku nepřekročil hodnotu 1%. Nejvyšší podíl cizích zdrojů je v roce 2013. V tomto roce dle rozvahy vykazuje nejvyšší hodnotu účet výnosy příštích nákladů, který tvoří podíl ve výši 0,45% na celkové bilanční sumě, čili polovinu celkového

podílu cizích zdrojů. Výnosy příštích období jsou uskutečněné příjmy za výkony, které budou poskytnuty v budoucnosti. V případě organizace Sokol Kolovraty se jedná například o nájemné z nebytových prostor přijaté předem.

C. Vertikální analýza nákladů

Vertikální analýza nákladů vychází z výkazu zisku a ztráty. Udává, jak se jednotlivé druhy nákladů podílejí na bilanční sumě celkových nákladů. Celkové náklady jsou v organizaci Sokol Kolovraty tvořeny spotřebovanými nákupy, službami, osobními náklady, ostatními náklady, daněmi a poplatky a odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.

Tabulka č. 4: Vertikální analýza nákladů v tis. Kč

Výkaz zisku a ztráty - náklady	Stav k 31. 12. v roce				
	2011	2012	2013	2014	2015
Spotřebované nákupy	460	493	337	785	602
Služby	690	819	1167	738	667
Osobní náklady	0	0	212	479	364
Daně a poplatky	2	2	4	4	4
Ostatní náklady	32	34	72	68	38
Odpis dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	257	110	36	35	34
Náklady celkem	1 441	1 458	1 828	2 109	1 709
Náklady - vertikální analýza	Procenta ze základu v roce				
	2011	2012	2013	2014	2015
Spotřeba	31,92%	33,81%	18,44%	37,22%	35,23%
Služby	47,88%	56,17%	63,84%	34,99%	39,03%
Osobní náklady	0%	0%	11,59%	22,72%	21,29%
Ostatní náklady + daně a poplatky	2,36%	2,47%	4,16%	3,41%	2,46%

Odpis dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	17,84%	7,55	1,97%	1,66%	1,99%
Náklady celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Největší podíl na celkové bilanční sumě mají v průměru služby, mezi které patří opravy a udržování majetku, náklady na reprezentaci a ostatní služby. V případě organizace Sokol Kolovraty je výsledek předvídatelný, neboť její hlavní činností je poskytování služeb. Průměrná hodnota podílu služeb činí 47%. V roce 2014 a 2015 tedy podíl služeb klesl pod průměr. Nejvyšší hodnotu vykazuje rok 2013, kdy byla také nejvyšší celková suma služeb. V tomto roce byla nejvyšší hodnota účtu ostatní služby, které představovaly 57,7% z celkové bilanční sumy nákladů. Druhou skupinou, která vykazuje vysoký podíl na celkové bilanční sumě, je skupina spotřeby. Do této skupiny se řadí spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovatelných dodávek. Hodnoty podílu celkových služeb se pohybují v rozmezí 31% – 35%, kromě roku 2013. V tomto roce byla dle výkazu zisku a ztráty velmi nízká spotřeba materiálu, která tvořila jen 3,4% na celkové sumě nákladů. Nejvyšší hodnota spotřeby materiálu byla naopak v roce 2014, kdy byl podíl celkové spotřeby na celkové sumě nákladů nejvyšší a spotřeba materiálu vykazovala podíl na bilanční sumě téměř 29%. Nejnižší podíly vykazují dle výstupů z vertikální analýzy daně a poplatky, které mají také dle výkazu zisku a ztráty nejnižší hodnoty. Vertikální analýza nákladů neziskové organizace Sokol Kolovraty je ve sledovaném období plná výrazných výkyvů, kromě osobních nákladů, které mají tendenci od roku 2013 stoupat v závislosti na zvyšující se mzdové náklady.

D. Vertikální analýza výnosů

Vertikální analýza výnosů představuje podíl jednotlivých druhů výnosů na celkové bilanční sumě. Data jsou získána z výkazu zisku a ztráty. Celkové výdaje v organizaci Sokol Kolovraty tvoří tržby za vlastní výkony a služby, ostatní výnosy, tržby z prodeje majetku, přijaté příspěvky a provozní dotace.

Tabulka č. 5: Vertikální analýza výnosů v tis. Kč

Výkaz zisku a ztráty - výnosy	Stav k 31. 12. v roce				
	2011	2012	2013	2014	2015
Tržby za vlastní výkony a služby	389	433	306	445	745
Ostatní výnosy	37	73	90	74	26
Tržby z prodeje majetku	0	185	0	0	0
Přijaté příspěvky	1 089	1 154	607	1 441	1 248
Provozní dotace	0	0	460	183	0
Výnosy celkem	1 515	1 845	1 463	2 143	2 019
Výnosy - vertikální analýza	Procenta ze základu v roce				
	2011	2012	2013	2014	2015
Tržby za vlastní výkony a služby	25,68%	23,47%	20,92%	20,77%	36,90%
Ostatní výnosy	2,44%	3,95%	6,15%	3,45%	1,29%
Tržby z prodeje majetku	0%	10,03%	0%	0%	0%
Přijaté příspěvky	71,88%	62,55%	41,49%	67,24%	61,81%
Provozní dotace	0%	0%	31,44%	8,54%	0%
Výnosy celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Z příloženého výkazu zisku a ztráty je na první pohled zřejmé, že nejvyšší sumu celkových výnosu tvoří přijaté příspěvky. Přijaté příspěvky jsou složeny z přijatých členských příspěvků a přijatých příspěvků ve formě darů. Dle vertikální analýzy tvoří podíly přijatých příspěvků průměrně 61% celkové bilanční sumy výnosů. Z větší části jsou příspěvky ovlivňovány příspěvky ve formě darů, které byly největší v roce 2014 a tvořily 50,1% celkové bilanční sumy. Nejvyšší hodnotu přijatých příspěvků vykazuje výstup z roku 2011. Podíl je však ovlivněn nižší celkovou sumou výnosů. Nejnižší podíly tvoří tržby z prodeje majetku, nicméně organizace Sokol Kolovraty prodávala svůj hmotný majetek pouze v roce 2012,

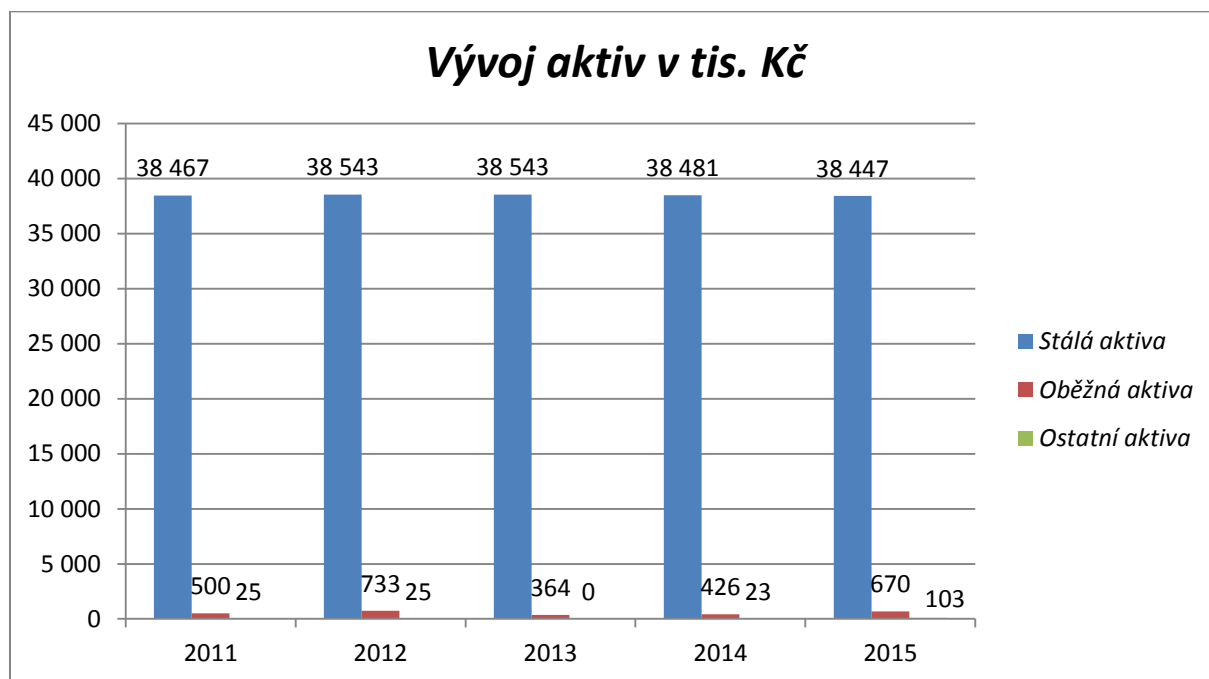
proto je v ostatních letech podíl nulový. V takovém případě tvoří tedy nejnižší podíl ostatní výnosy, které se pohybují v rozmezí od 1% do 6%. Obdobně jako vertikální analýza nákladů, je i vertikální analýza výnosů plná výrazných výkyvů. Zvyšující se tendenci mají jen přijaté členské příspěvky, jejichž poplatek se každoročně zvyšuje.

Horizontální analýza

A. Horizontální analýza aktiv

Horizontální analýza aktiv představuje vývoj jednotlivých druhů aktiv v konkrétním období. Vyjadřuje, o kolik % se změnil jednotlivé druhy aktiv v čase a měří intenzitu této změny. Meziroční změna může být pozitivní, v případě, že jednotlivé položky v čase rostou či negativní, v případě, že jednotlivé položky v čase klesají. V grafu č. 1 je vyjádřen vývoj aktiv v tis. Kč v letech 2011 – 2015. Stálá aktiva jsou v organizaci Sokol Kolovraty zastoupena dlouhodobým hmotným majetkem a oprávkami k němu. Oběžná aktiva jsou tvořena ze zásob, pokladny, bankovních účtů, odběratelů a ostatních pohledávek. Je zcela viditelné, že stálá aktiva převažují nad oběžnými. Ostatní aktiva vykazují velmi nízká čísla, proto nejsou z grafu téměř čitelná. Výše stálých aktiv se pohybuje po celou dobu téměř ve stejných číslech a nejsou zde výrazné vzrůstající ani klesající výkyvy. Oběžná aktiva mají spíše vzrůstající tendenci, výjimku tvoří rok 2013, kdy oběžná aktiva klesla o polovinu oproti roku 2012. Důvodem je nižší množství finančních prostředků na bankovním účtu, jelikož v tomto roce byly nejvyšší náklady na spotřebu energie a neskladovatelných dodávek a také na ostatní služby a náklady na reprezentaci, které se z bankovního účtu musely uhradit. Ostatní aktiva mají výraznou vzrůstající tendenci pouze v roce 2015.

Graf č. 1: Vývoj aktiv v tis. Kč

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

V následující tabulce jsou vyjádřeny procentuální změny jednotlivých položek v konkrétním čase. Procentuální změna je vyjádřena jako rozdíl mezi běžným obdobím a předchozím obdobím v poměru k předchozímu období. Jak již bylo patrné z předešlého grafu, stálá aktiva vykazují stále téměř totožnou hodnotu, tudíž je zde změna velmi minimální. Oběžná aktiva mají spíše vzrůstající tendenci, což znamená spíše pozitivní změnu, ale jsou tu velmi výrazné výkyvy. V roce 2013 klesly o 50%, naopak v roce 2015 se opět o 57% zvýšily. Oběžná aktiva jsou ovlivněna v organizaci Sokol Kolovraty nejvíce bankovním účtem. V roce 2013 vykazoval nízké hodnoty, naopak v roce 2015, kdy došlo k nárůstu oběžných aktiv, vykazoval hodnoty vysoké, neboť byly vysoké tržby z prodeje služeb. Ostatní aktiva vykazují výrazný pokles v roce 2013, naopak v roce 2015 vykazují výrazný vzestup. Ostatní aktiva jsou v organizaci Sokol Kolovraty zastoupena pouze účtem náklady příštích období. Vzhledem k tomu, jak nízké hodnoty a celkový podíl na celkových aktivech vykazují, je jejich změna téměř zanedbatelná. Nedá se určit, zda jsou meziroční změny pozitivní či negativní, jelikož je zde velmi mnoho výkyvů. Celková aktiva mají meziroční změnu v letech 2011-2012 a 2014-2015 rostoucí – pozitivní a v letech 2012-2013 a 2013-2014 klesající – negativní. Meziroční změna aktiv je v případě organizace Sokol Kolovraty velmi kolísavá, avšak hodnoty jsou vyšší v případě růstu, proto se jedná spíše o změnu pozitivní.

Tabulka č. 6: Horizontální analýza aktiv

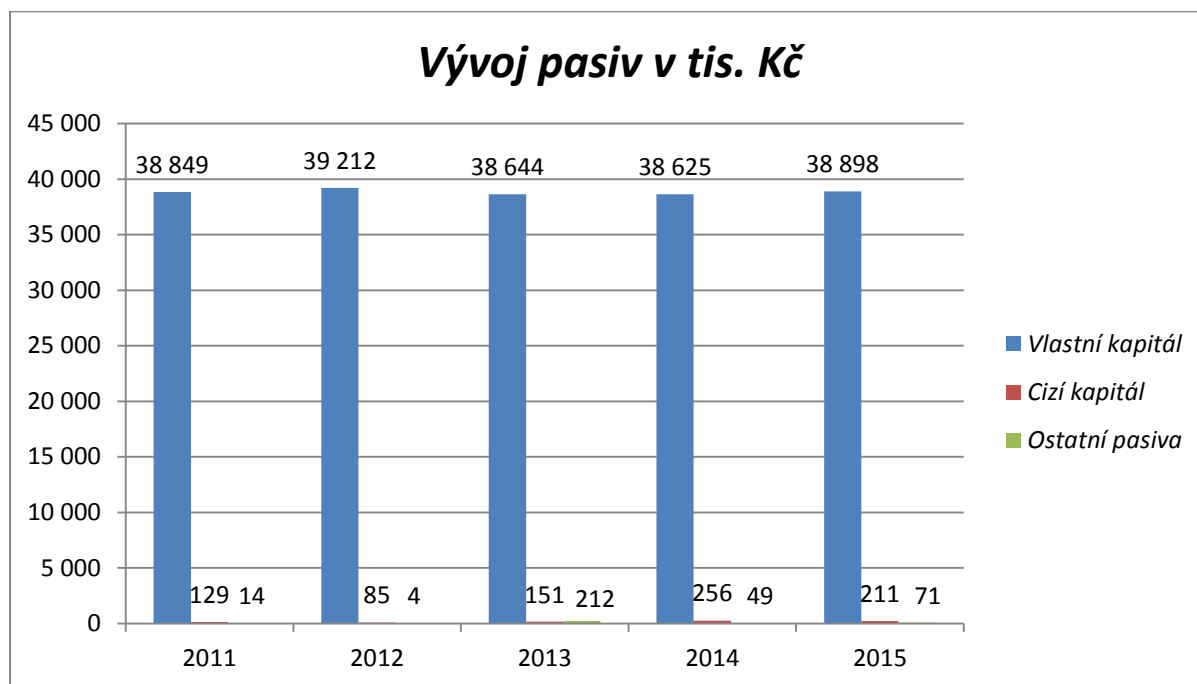
Horizontální změna aktiv v %	Stav k 31. 12.			
	2011 - 2012	2012 - 2013	2013 – 2014	2014 – 2015
Stálá aktiva	0,2%	0%	-0,2%	-0,1%
Oběžná aktiva	46,6%	-50,3%	17%	57,3%
Ostatní aktiva	0%	-100%	-	347,8%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

B. Horizontální analýza pasiv

Výstupy z horizontální analýzy pasiv jsou procenta, která představují změnu jednotlivých druhů pasiv v konkrétním čase ve vztahu k předešlému roku. Graf č. 2 představuje vývoj pasiv v tis. Kč v letech 2011 – 2015. Vlastní zdroje jsou tvořeny v případě organizace Sokol Kolovraty z vlastního jmění, účtu výsledku hospodaření a nerozděleného zisku. Naopak cizí zdroje jsou zastoupeny dodavateli, zaměstnanci a ostatními závazky, přijatými zálohami, daněmi a dohadnými účty pasivní. Z grafu je patrné, že vlastní zdroje mnohonásobně přesahují cizí zdroje, což je dobré v případě, že by organizace Sokol Kolovraty chtěla získat i jiné zdroje financování. Položky vlastní zdroje vykazují v celém sledovaném období velmi podobné hodnoty, bez větších výkyvů. Cizí kapitál má velmi kolísavou tendenci. Od roku 2012 měl vzestupující tendenci, nicméně v roce 2015 opět klesl. V průměru se hodnota cizího kapitálu pohybuje okolo 166 tis. Kč. Velké výkyvy vykazují ostatní pasiva, která se v roce 2013 zvýšila z hodnoty 4 tis. Kč na hodnotu 212 tis. Kč, kvůli vysoké sumě na účtu výnosy příštích období. Hodnota ostatních pasiv je v tomto roce vyšší, než hodnota cizího kapitálu. V dalším roce hodnota ostatních pasiv však výrazně klesla a v následujícím opět téměř o polovinu vzrostla.

Graf č. 2: Vývoj pasiv v tis. Kč

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

V tabulce č. 7 jsou vyjádřeny procentuální změny jednotlivých položek pasiv v meziročním období 2011 – 2015. Z tabulky je zřejmé, že velikost vlastního kapitálu je téměř konstantní. Největší pokles byl v roce 2013 o 1,5%, kdy vykazoval zápornou hodnotu dle rozvahy účet výsledku hospodaření. Největší růst, o 0,9%, byl v roce 2012, kdy bylo největší vlastní jmění organizace Sokol Kolovraty. Změny jsou však minimální. Cizí kapitál velmi kolísá, nicméně vyšší procenta jsou v případě vzrůstu, proto se jedná spíše o pozitivní změnu. V roce 2012 se cizí kapitál snížil v důsledku snížení ostatních závazků a závazků vůči dodavatelům. Od roku 2013 cizí kapitál rostl, avšak v roce 2015 jeho hodnota klesla o 17,6%. Největší výkyvy mají ostatní pasiva. V roce 2013 se jejich hodnota zvýšila o 5200%. Hodnotu ostatních pasiv ovlivňují především výnosy příštích období, jelikož výdaje příštích období se pohybují od roku 2013 v téměř totožné výši. Stejně jako u aktiv je u celkových pasiv meziroční změna velmi kolísavá, avšak i zde jsou hodnoty růstu vyšší než hodnoty poklesu, proto je meziroční změna spíše pozitivní.

Tabulka č. 7: Horizontální analýza pasiv

Horizontální změna pasiv v %	Stav k 31. 12.			
	2011 - 2012	2012 – 2013	2013 - 2014	2014 – 2015
Vlastní kapitál	0,9%	-1,5%	-0,1%	0,7%
Cizí kapitál	-34,1%	77,7%	69,5%	-17,6%
Ostatní pasiva	-71,4	5200%	-76,9%	44,9%

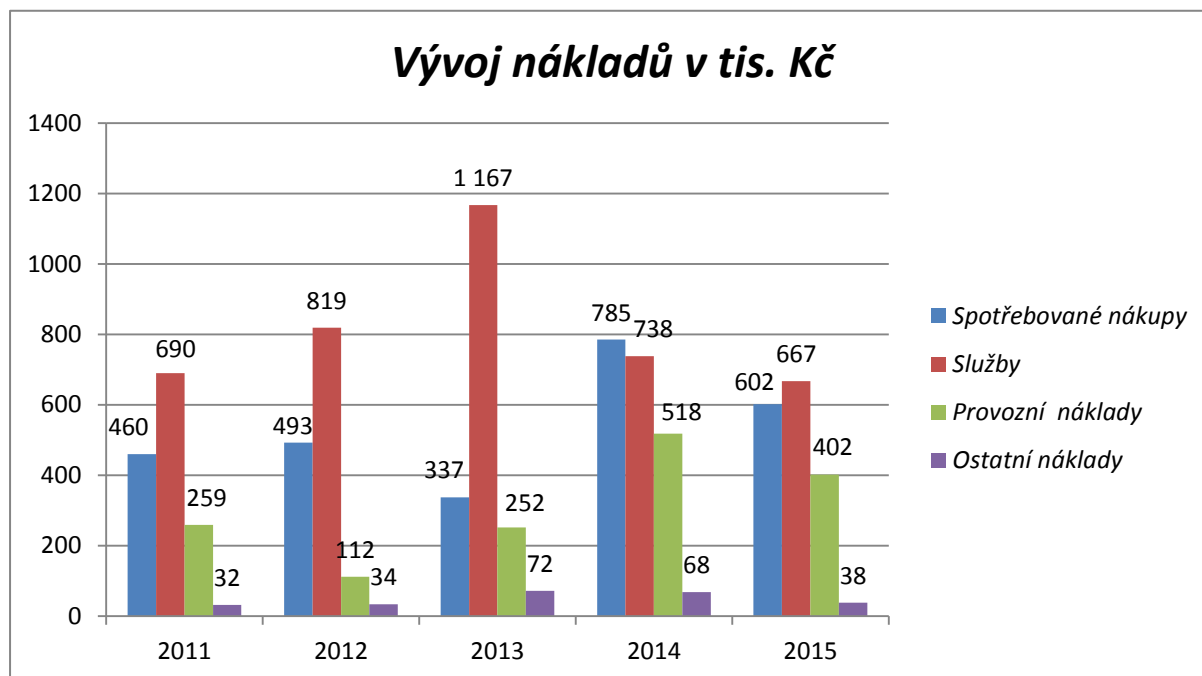
Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

C. Horizontální analýza nákladů

Hodnoty pro horizontální analýzu nákladů vycházejí z výkazu zisku a ztráty. Horizontální změna zde představuje procentuální změnu jednotlivých druhů nákladů v určitém časovém úseku s porovnáním s předešlým časovým obdobím. V grafu č. 3 je znázorněn vývoj nákladů organizace Sokol Kolovraty v tis. Kč v letech 2011 – 2015. Náklady jsou rozděleny do 4 hlavních skupin. Do skupiny spotřebované nákupy patří spotřeba materiálu, spotřeba energie a spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek. Do služeb spadají opravy a udržování, náklady na reprezentaci a ostatní služby. Mezi provozní náklady se v případě organizace Sokol Kolovraty řadí mzdové náklady, daně a poplatky a odpisy k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku. Do poslední skupiny ostatní náklady patří dary a jiné ostatní náklady. Z grafu je patrné, že všechny čtyři skupiny nákladů mají velmi kolísavou tendenci. Nejvyšší hodnoty v průměru vykazují spotřebované nákupy, naopak nejnižší hodnoty vykazují ostatní náklady, které se pohybují v poměrně konstantních hodnotách. V případě horizontální analýzy nákladů je pozitivní změna charakterizována jako pokles nákladů. Pro organizaci Sokol Kolovraty je tedy žádoucí a výhodnější snižovat své náklady.

Graf č. 3: Vývoj nákladů v tis. Kč

Spotřebované nákupy vzrostly v roce 2014 o téměř 133% v důsledku vysokého zvýšení spotřeby materiálu v porovnání s předešlými roky. V dalším roce organizace Sokol Kolovraty snížila spotřebu materiálu o 26%, což mělo dopad na celkovou spotřebu, která

klesla o 23,3%. V roce 2013 se ostatní služby zvýšily dle výkazu zisku a ztráty o 115,8%, což ovlivnilo vzrůstající tendenci celkových služeb, které v roce 2013 vzrostly oproti roku 2012 o 42,5%. Od roku 2014 však ostatní služby začaly pomalu klesat a v závislosti na nich také celkové služby. V letech 2011 a 2012 ovlivňovaly výši provozních nákladů především odpisy, které se mezi rokem 2011 a 2012 snížily o 57,8% a celkové provozní náklady se tak snížily o 56,8%. Ovšem od roku 2013 se postupně začaly zvyšovat mzdové náklady, které vykazují vyšší hodnoty než odpisy, což ovlivnilo celkové zvyšování provozních nákladů o 125%. Celková hodnota ostatních nákladů vykazuje v porovnání s ostatními druhy nákladů velmi nízké hodnoty a od roku 2013 vykazují klesající tendenci. Celková hodnota nákladů měla až do roku 2014 rostoucí tendenci, což není pozitivní změna. Nicméně od roku 2015 celková suma nákladů klesá a organizace Sokol Kolovraty se snaží snižovat celkovou spotřebu, primárně spotřebu energie například pomocí spořivých žárovek a také mzdové náklady.

Tabulka č. 8: Horizontální analýza nákladů

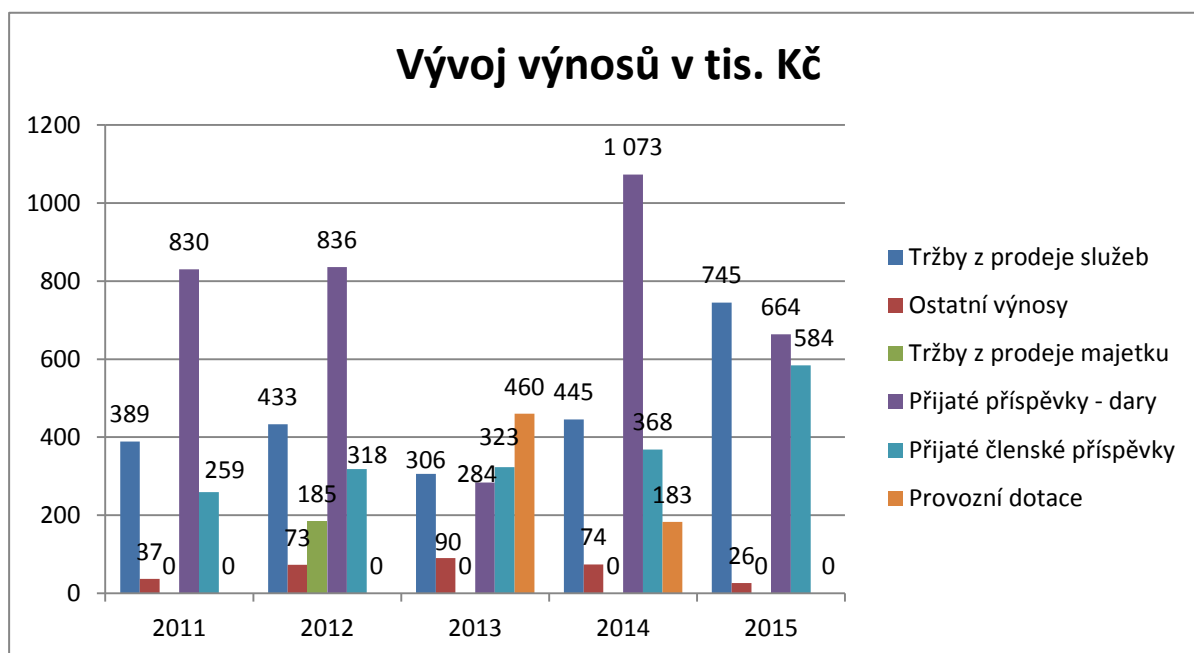
Horizontální změna nákladů v %	Stav k 31. 12.			
	2011 - 2012	2012 – 2013	2013 - 2014	2014 – 2015
Spotřebované nákupy	7,2%	-31,6%	132,9%	-23,3%
Služby	18,7%	42,5%	-36,8%	-9,6%
Provozní náklady	-56,8%	125%	105,6%	-22,4%
Ostatní náklady	6,3%	111,8%	-5,6%	-44,1%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

D. Horizontální analýza výnosů

Výstupy pro horizontální analýzu výnosů jsou rozděleny do šesti skupin a vycházejí z výkazu zisku a ztráty. Výnosy jsou v případě organizace Sokol Kolovraty rozděleny na tržby z prodeje služeb, ostatní výnosy, tržby z prodeje dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku, přijaté příspěvky v podobě darů, přijaté členské příspěvky a provoní dotace. Z grafu č. 4 je zřejmé, že nejvíce se na celkových výnosech podílejí přijaté příspěvky ve formě darů, naopak nejnižší hodnoty vykazují ostatní výnosy. Prodej majetku se uskutečnil pouze v roce 2012, proto v ostatních letech nejsou žádné tržby z prodeje majetku. Přijaté členské příspěvky mají v celém sledovaném období rostoucí tendenci. V případě horizontální analýzy výnosů je pro organizaci pozitivní změna rostoucí. Provozní dotace byly poskytnuty ve sledovaném období pouze v letech 2013 a 2014. Celková hodnota výnosů má velmi kolísavou tendenci.

Graf č. 4: Vývoj výnosů v tis. Kč

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Tržby z prodeje služeb vykazují od roku 2013 pozitivní procentuální změnu, jelikož se stále zvyšují. Naopak ostatní výnosy se od roku 2013 snižují, tudíž vykazují změnu negativní. Tržby z prodeje majetku vykazují negativní změnu, nicméně prodej majetku byl vykonán pouze v roce 2012, proto tato změna není objektivní. Členské příspěvky vykazují pozitivní změnu v celém sledovaném období. V roce 2015 se zvýšily téměř o polovinu v důsledku zvýšení částky, kterou Sokol Kolovraty od svých členů vybírá. Přijaté příspěvky v podobě darů mají kolísavou tendenci plnou výkyvů. V roce 2013 klesly o 66%, naopak v roce 2014 vzrostly o 278%. Přijaté příspěvky v podobě darů jsou závislé na ochotě dárců organizaci darovat peněžité či nepeněžité dary a také na finanční situaci, ve které se organizace nachází. Zda v danou chvíli organizace potřebuje peněžité či nepeněžité dary, či nikoli. V roce 2014 se na pozemku fotbalového klubu Sokol Kolovraty budoval beach kurt na volejbal a fotbal, což vyžadovalo finanční podporu. Například místní půjčovna strojů a bagrů poskytla organizaci vypůjčení strojů na vytvoření hřiště jako sponzorský dar. Provozní dotace byly poskytnuty organizaci v letech 2013 a 2014 a jejich získání také závisí na finanční situaci organizace.

Tabulka č. 9: Horizontální analýza výnosů

Horizontální změna výnosů v %	Stav k 31. 12.			
	2011 - 2012	2012 – 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Tržby z prodeje služeb	11,3%	-29,3%	45,4%	67,4%
Ostatní výnosy	97,3%	23,3%	-17,8%	-64,9%
Tržby z prodeje majetku	-	-100%	-	-
Přijaté příspěvky – dary	0,7%	-66%	277,8%	-38,1%
Přijaté členské příspěvky	22,8%	1,6%	13,9%	48,9%
Provozní dotace	-	-	-60,2%	-100%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

4.3.2 Analýza poměrových ukazatelů

Ukazatele autarkie

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Ukazatele autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů měří schopnost organizace krýt náklady hlavní činnosti z dosažených výnosů z hlavní činnosti. Ukazatel vypovídá o míře soběstačnosti organizace. Hodnota ukazatele je získána jako podíl výnosů z hlavní činnosti a nákladů z hlavní činnosti. Optimální hodnota ukazatele je rovna 100%. V případě, že je hodnota nižší, je krytí nákladů výnosy nedostatečné.

Z následující tabulky je patrné, že výnosy téměř ve všech letech pokryly náklady. Pouze v roce 2013 byly náklady vyšší, než výnosy, což se odráží na výsledné hodnotě ukazatele autarkie. V tomto roce dle výkazu zisku a ztráty, získala organizace Sokol Kolovraty nejnižší příspěvky, dotace, granty a dary a měla také nejnižší tržby z prodeje služeb, což způsobilo nižší celkový výsledek výnosů v porovnání s ostatními roky. Sokol Kolovraty chtěl těmito situacím předejít, proto v dalších letech zvýšil členské příspěvky a navýšil tržby z prodeje služeb.

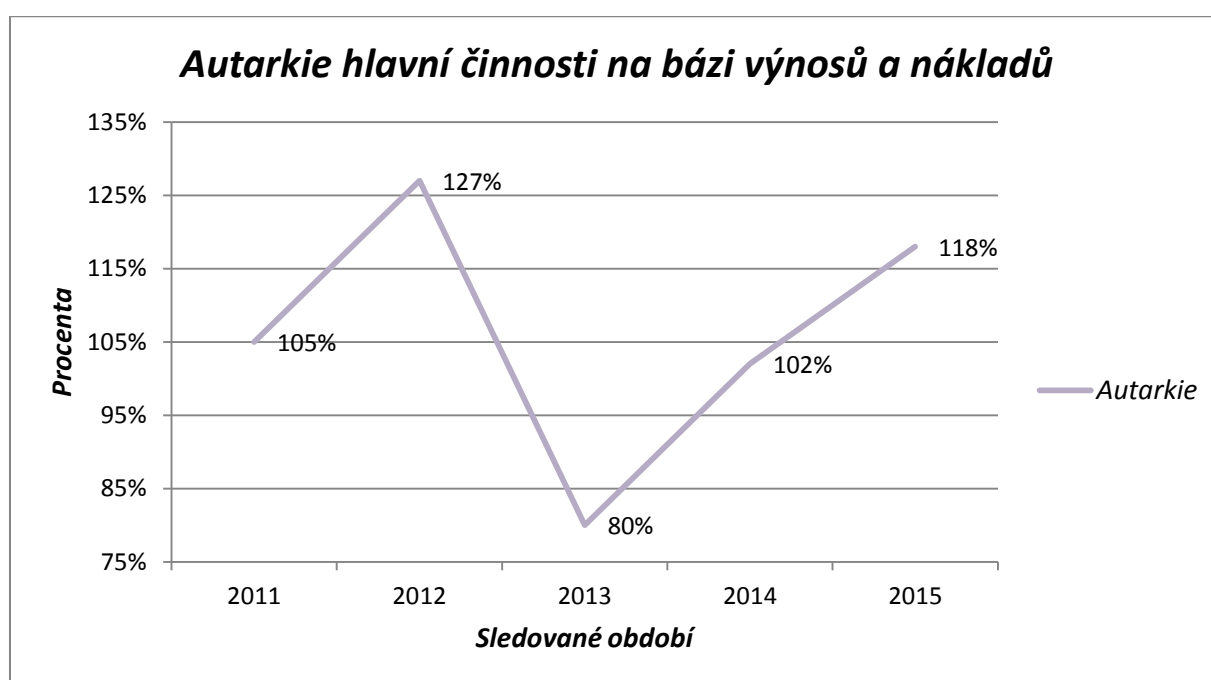
Tabulka č. 10: Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v tis. Kč

	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Náklady z hlavní činnosti	1 441	1 458	1 828	2 109	1 709
Výnosy z hlavní činnosti	1 515	1 845	1 463	2 143	2 019
Autarkie	105,14%	126,54	80,03%	101,61 %	118,14%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Z grafu č. 1 lze vyčíst, že hodnota autarkie byla nejvíce optimální v roce 2014, kdy dosahovala 101,61%, tudíž se nejvíce blížila k 100%. Pouze v roce 2013 nepřesáhl ukazatel 100% a výnosy tak nedostatečně kryly náklady. Ve všech ostatních letech přesáhl ukazatel optimální hranici, což znamená, že organizace byla schopna krýt náklady výnosy. V roce 2012 prodala organizace část svého majetku a získala tak netradiční výnosy v podobě tržeb z prodaného DHM a DNM. Z toho důvodu, byl ukazatel autarkie nejvyšší. V takovém případě by Sokol Kolovraty měl získané finanční prostředky využít pro jiné účely. Organizace však drží své finanční prostředky na běžném účtu a ty se pak nezhodnocují.

Graf č. 5: Ukazatele autarkie

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Ukazatele likvidity

A. Okamžitá likvidita

Ukazatel okamžitá likvidita je považován za nejužší a nejpřísnější vymezení likvidity. Měří schopnost zaplatit právě splatné krátkodobé závazky neziskové organizace pomocí pohotových platebních prostředků. Mezi ně patří hotovost v pokladně, na bankovních účtech či na jiných účtech, obchodovatelné papíry nebo šeky. Hodnota ukazatele je získána jako podíl krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků. Mezi krátkodobé závazky patří závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, státu nebo zdravotním pojišťovnám, splátky bankovních úvěrů a další finanční výpomoci. V ziskovém sektoru se optimální hodnota pohybuje v rozmezí 0,2 – 1,1. V neziskovém sektoru bývají hodnoty vyšší.

Z následující tabulky je patrné, že hodnoty okamžité likvidity se ve sledovaném období pohybovaly mezi hodnotami 1 – 5. Pouze v roce 2012 vzrostla hodnota ukazatele na 7,65. V roce 2012 byla nejvyšší hodnota krátkodobého finančního majetku, konkrétně finančních prostředků na běžném účtu organizace. Tento fakt ovlivnil výši okamžité likvidity, která je v tomto roce nejvyšší. Ve všech letech je okamžitá likvidita vyšší, než doporučená hodnota a ve všech letech krátkodobý finanční majetek převyšuje krátkodobé závazky. Sokol Kolovraty neměl v letech 2011 – 2015 problém s hrazením krátkodobých závazků. Nejvíce optimální dle doporučené hodnoty byl rok 2014. Situace, kdy je okamžitá likvidita vyšší než optimální rozmezí, je výhodná pro získávání nových finančních prostředků. Věřitelé si mohou být jisti, že organizace Sokol Kolovraty splatí své závazky včas. Vysoké výsledné hodnoty značí, že finanční prostředky, které má Sokol Kolovraty k dispozici na svém běžném účtu, se nezhodnocují.

Tabulka č. 11: Okamžitá likvidita v tis. Kč

	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Krátkodobý finanční majetek	451	650	144	275	558
Krátkodobé závazky	129	85	103	226	181
Okamžitá likvidita	3,5	7,65	1,4	1,22	3,08

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

B. Pohotov likvidita

Ukazatel pohotov likvidita mr schopnost zaplatit krtkodob pohledávky neziskov organizace pomocí premny krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku na peníze. Hodnota ukazatele je získána jako součet krátkodobého finančního majetku a krátkodobých pohledávek v poměru ke krtkodobm závazkům. Doporuen hodnota by neměla klesnout pod 1.

Ve vsch sledovaných letech ukazatel pohotov likvidita pod 1 neklesnul. Pohyboval se mezi hodnotami 1-5. Opět pouze v roce 2012 měl ukazatel hodnotu ve vyi 7,75. V roce 2015 zůstala hodnota pohotov likvidity stejn, jako hodnota okamžit likvidity v tomtz roce. Důvodem je, že v tomto roce nebyly řdn krtkodob pohledávky. Nejvíce optimální byl dle doporuen hodnoty rok 2014, kdy na 1 korunu pripadalo 1,33 korun krátkodobých dluhů. Pohotov likvidita organizace Sokol Kolovraty ve sledovaném období je opět vhodn pro věřitele, jako prdel okamžit likvidita.

Tabulka . 12: Pohotov likvidita v tis. K

	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Krtkodob finann majetek	451 000	650 000	144 000	275 000	558 000
Krtkodob pohledávky	49 000	9 000	200 000	25 000	0
Krtkodob závazky	129 000	85 000	103 000	226 000	181 000
Pohotov likvidita	3,88	7,75	3,34	1,33	3,08

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě uetnch výkazů Sokol Kolovraty z.s

C. Bžn likvidita

Ukazatel běžná likvidita mr schopnost zaplatit splatn krtkodob závazky neziskov organizace oběžnými aktivy. Hodnota ukazatele je získána jako podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Mezi obžn aktiva patr vše kromě polořek dlouhodobého majetku. Optimální hodnota by měla být vyi neř 1,5. Udává se i doporuovan rozmezí 1,5 – 2,5.

Z tabulky je patrné, že žádná vypočítaná hodnota běžné likvidity neklesla pod optimální hodnotu 1,5. Hodnoty se však pohybují nad hranicí doporučeného rozmezí. Nejoptimálnější hodnota je v roce 2014 a nejvyšší opět v roce 2012, kdy byly krátkodobé závazky kryty 8,92x z oběžných aktiv. Čím vyšší je průměrná hodnota běžné likvidity u neziskové organizace, tím je pravděpodobnější zachování její platební schopnosti.

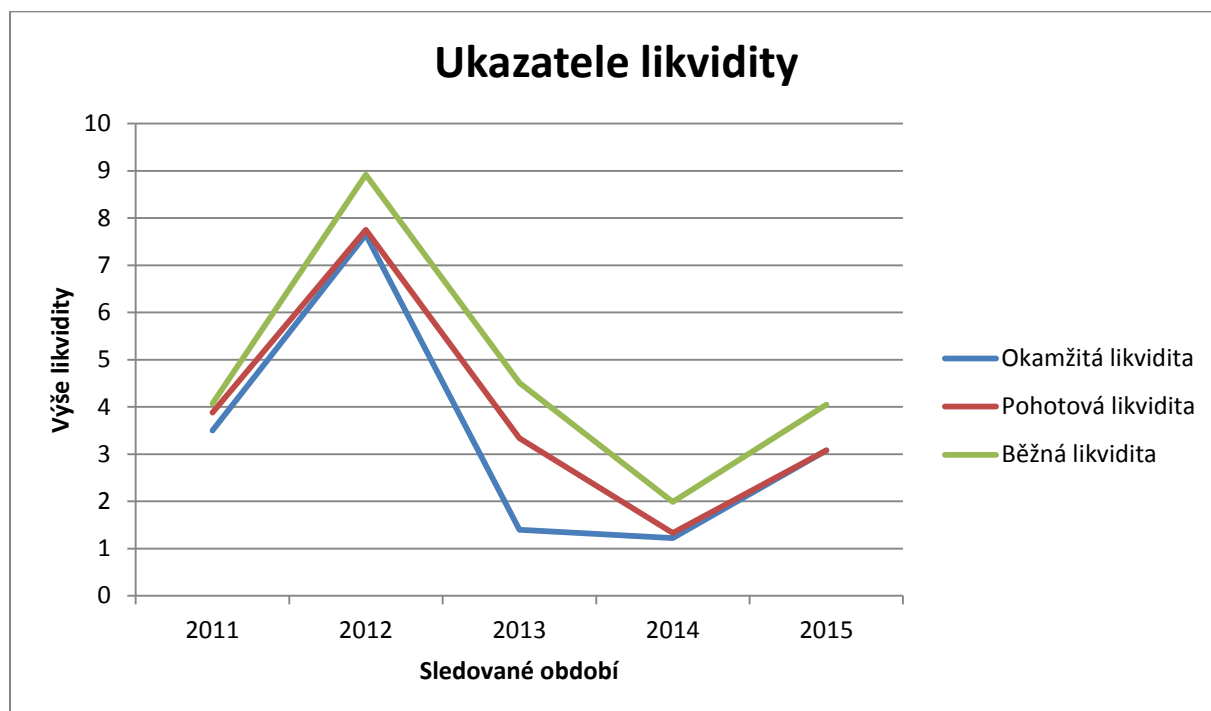
Tabulka č. 13: Běžná likvidita v tis. Kč

	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Oběžná aktiva	525 000	758 000	464 000	449 000	733 000
Krátkodobé závazky	129 000	85 000	103 000	226 000	181 000
Běžná likvidita	4,07	8,92	4,51	1,99	4,05

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s

Výsledné hodnoty všech likvidit vycházely ve sledovaném období nad doporučované hodnoty, což znamená, že Sokol Kolovraty je schopen hradit své krátkodobé závazky včas. Pro věřitele jsou tyto výsledky výhodné a mohou organizaci bez obav finančně vypomoci. Nicméně nejoptimálnější situací je, pokud jsou hodnoty likvidity stabilní bez výraznějších výkyvů. Z grafu č. 6 je viditelné, že organizace Sokol Kolovraty výkyvy má, ale ani v jednom případě neklesly výsledky ukazatele likvidity pod doporučovanou hodnotou, kdy by finanční prostředky nepokryly závazky, proto zde výkyvy nejsou markantním problémem.

Graf č. 6: Ukazatele likvidity

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Ukazatele zadluženosti

A. Celková zadluženost

Ukazatel celková zadluženost je považován za základní ukazatel zadluženosti. Celková zadluženost neboli ukazatel věřitelského rizika měří finanční úroveň organizace. Vyjadřuje celkovou zadluženost organizace, tedy do jaké míry je celkový majetek organizace kryt cizími zdroji. Hodnota ukazatele je získána jako podíl cizího kapitálu a celkových aktiv. Čím nižší ukazatel je, tím nižší je riziko věřitelů.

Ve všech sledovaných letech je ukazatel celková zadluženost téměř minimální. Ani v jednom roce nepřesáhl ukazatel 1%. Nejvyšší hodnota je v roce 2013, kdy je také nejvyšší položka cizí kapitál. V tomto roce Sokol Kolovraty dle rozvahy vykazuje nejvyšší hodnotu položky nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta z minulých let, která ovlivňuje výši cizího kapitálu. Z tabulky je patrné, že hodnoty celkových aktiv jsou několikanásobně vyšší, než hodnoty cizího kapitálu z čehož vyplývá, že celková aktiva jsou z cizích zdrojů kryta minimálně. Z výsledných hodnot je zřejmé, že organizace Sokol Kolovraty není téměř zadlužena a věřitelé nemusí mít strach organizaci finančně vypomocet.

Tabulka č. 14: Celková zadluženost v tis. Kč

	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Cizí kapitál	143	89	363	305	282
Celková aktiva	38 992	39 301	39 007	38 930	39 180
Celková zadluženost	0,37%	0,23%	0,93%	0,78%	0,72%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s

B. Kvóta vlastního kapitálu

Ukazatel kvóta vlastního kapitálu neboli koeficient samofinancování patří mezi nejdůležitější ukazatele v hodnocení finanční stability a samostatnosti organizace. Ukazatel měří schopnost organizace pokrýt své potřeby z vlastních zdrojů. Ukazatel kvóta vlastního kapitálu je opakem ukazatele celková zadluženost a jejich součet by měl být přibližně 100%. Hodnota ukazatele je získána jako podíl vlastního kapitálu a celkových aktiv. U neziskových organizací by se hodnota ukazatele neměla dostat pod hranici 30%.

Z příložené tabulky je očividné, že organizace Sokol Kolovraty je finančně stabilní. Hodnoty ukazatele dosahují ve všech sledovaných letech téměř 100%, což znamená, že organizace je schopna pokrýt své potřeby z vlastních zdrojů. Položky vlastní kapitál a celková aktiva vykazují téměř stejné hodnoty. Vysoké hodnoty vlastního kapitálu mohou vyjadřovat opatrnost organizace. Organizace, ze strachu nadělání dluhů, příliš nevyužívá cizí finanční zdroje a raději udržuje vysokou hodnotu vlastního kapitálu, ze kterého pokrývá své potřeby.

Tabulka č. 15: Kvóta vlastního kapitálu v tis. Kč

	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Vlastní kapitál	38 849	39 212	38 644	38 625	38 898
Celková aktiva	38 992	39 301	39 007	38 930	39 180
Kvóta vlastního	99,63%	99,77%	99,07%	99,22%	99,28%

kapitálu					

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s

C. Koeficient zadluženosti

Ukazatel koeficient zadluženosti neboli míra zadluženosti vyjadřuje výši dluhů, a proto je významný například pro banky z hlediska pokrytí úvěru. Ukazatel měří výši dluhů organizace. Hodnota ukazatele je získána jako podíl cizího kapitálu a vlastního kapitálu. Čím více přesahuje hodnota vlastního kapitálu hodnotu cizího kapitálu, tím optimálnější je výsledná hodnota koeficientu zadluženosti.

Z následující tabulky je zjevné, že organizace Sokol Kolovraty nemá téměř žádné dluhy, neboť ukazatel vykazuje hodnoty téměř nulové. Hodnoty vlastního kapitálu jsou mnohonásobně větší, než hodnoty kapitálu cizího. Neoptimálnější je rok 2012, nicméně z příložených výsledku jsou všechny roky optimální. Z výstupů lze usoudit, že organizace Sokol Kolovraty je finančně stabilní a samostatná, jelikož ani v jednom roce nepřesáhl ukazatel 1%. V případě organizace Sokol Kolovraty nemusí mít banka obavy, že by organizace nepokryla případný úvěr.

Tabulka č. 16: Koeficient zadluženosti v tis. Kč

	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Cizí kapitál	143	89	363	305	282
Vlastní kapitál	38 849	39 212	38 644	38 625	38 898
Koeficient zadluženosti	0,37%	0,23%	0,94%	0,79%	0,72%

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s

5. Zhodnocení výsledků

Finanční analýza byla provedena v neziskové organizaci Sokol Kolovraty s poskytnutými daty z účetních výkazů v letech 2011 – 2015. Byla provedena analýza absolutních ukazatelů – vertikální a horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty a analýza poměrových ukazatelů mezi které patří ukazatele autarkie, likvidity a zadluženosti. Výsledky byly znázorněny pomocí grafů a tabulek.

Z výsledků vertikální analýzy rozvahy je patrné, že v organizaci Sokol Kolovraty mají majoritní podíl na celkové bilanční sumě aktiv stálá aktiva. Ve sledovaném období přesahoval jejich podíl na celkových aktivech hodnotu 98%. Pomocí stálých aktiv dosahuje Sokol Kolovraty výnosnosti v podobě pronájmu hřišť a nebytových prostor, proto je převaha stálých aktiv nad aktivy oběžnými pro organizaci výhodnější. Majoritní podíl na celkové bilanční sumě pasiv má vlastní kapitál. Organizace Sokol Kolovraty je z 99,5% financována vlastními zdroji. Hodnoty stálých aktiv a vlastních zdrojů se ve sledovaném období nijak výrazně neměnily a vykazovaly konstantní výši.

Dle vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty mají největší podíl na celkové bilanční sumě nákladů služby. Služby tvoří ve sledovaném období v průměru 50% celkových nákladů. Nejnižší podíl na celkových nákladech mají naopak daně a poplatky. Největší podíl na celkových výnosech tvoří přijaté příspěvky ve formě darů a členských příspěvků. Členské příspěvky se každoročně zvyšují, nicméně celkové výnosy jsou z větší části ovlivněny příspěvky ve formě darů, které vykazují dle rozvahy vyšší hodnoty, než vykazují členské příspěvky. Naopak nejnižší podíl na celkových výnosech mají tržby z prodeje majetku, avšak prodej majetku byl v neziskové organizaci Sokol Kolovraty uskutečněn pouze v roce 2012, proto je samozřejmé, že tržby z prodeje majetku budou ve všech ostatních letech nulové, tudíž nejnižší.

V horizontální analýze se rozlišuje pozitivní a negativní změna. V případě aktiv, pasiv, a výnosů je pozitivní změnou rostoucí tendence. V případě nákladů je pozitivní změnou klesající tendence. Celková aktiva mají ve sledovaném období velmi kolísavou tendenci, nicméně hodnota celkového poklesu je nižší, než hodnota celkového nárůstu, proto je celková změna spíše pozitivní. Obdobnou tendenci mají celková pasiva, i u nich je hodnota celkového poklesu nižší, než hodnota celkového nárůstu. Hodnoty vlastního kapitálu se příliš nemění, naopak cizí kapitál vykazuje kolísavou tendenci s vyššími procenty růstu. Změna je i u pasiv spíše pozitivní.

Celková hodnota nákladů vykazovala ve sledovaném období rostoucí tendenci do roku 2014, čili negativní změnu. Od roku 2015 však celková suma nákladů klesá. Organizace Sokol Kolovraty se snaží snižovat primárně spotřebu materiálu, energie a mzdové náklady. Celkové výnosy mají kolísavou tendenci, avšak pozitivní změnu vykazují v celém sledovaném období přijaté členské příspěvky, jejichž hodnota se každý rok zvyšuje a od roku 2013 také tržby z prodeje služeb. Celkové výnosy jsou z velké části ovlivněny přijatými příspěvky v podobě darů a provozními dotacemi, které jsou získávány na základě finanční situace a potřeb organizace. Jejich tendence je proto velmi kolísavá, což úměrně ovlivňuje celkovou tendenci výnosů.

Z výsledků autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů je zřejmé, že výnosy pokryly náklady téměř v celém sledovaném období. Hodnoty autarkie se pohybovaly v rozmezí 102 – 127%. Výjimkou byl rok 2013, kdy byly náklady vyšší než výnosy. V roce 2013 vykazovala organizace nejnižší tržby z prodeje služeb a nejnižší členské příspěvky. V dalších letech organizace zvýšila výši členský příspěvků, které vybírá od svých členů a navýšila tržby z prodeje služeb, aby v následujících letech výnosy náklady pokryly. Nejoptimálnější výsledek autarkie byl v roce 2014, kdy hodnota dosahovala téměř 102%. Organizace Sokol Kolovraty je schopna krýt své náklady výnosy.

Nezisková organizace vykazuje hodnoty okamžité likvidity vyšší, než je doporučované rozmezí. Hodnoty okamžité likvidity se ve sledovaném období pohybovaly v rozmezí 1 – 5 mimo roku 2012, kdy se hodnota okamžité likvidity zvýšila na 7,65. Ve všech letech převyšuje krátkodobý finanční majetek krátkodobé závazky, což vypovídá o skutečnosti, že by organizace Sokol Kolovraty byla schopna splatit své potencionální závazky včas. Pohotová likvidita vykazuje ve všech sledovaných letech optimální hodnoty a stejně jako okamžitá likvidita, je výsledná pohotová likvidita vhodná pro věřitele, kteří by chtěli neziskové organizaci finančně vypomoci. Sokol Kolovraty vykazuje v případě běžné likvidity hodnoty vyšší, než je doporučované rozmezí. Běžná likvidita se ve sledovaném období pohybovala v rozmezí 1,99 – 8,92, což opět vypovídá o vysoké platební schopnosti organizace.

Celková zadluženost je v případě organizace Sokol Kolovraty minimální. Hodnoty celkových aktiv jsou mnohonásobně vyšší, než hodnoty cizího kapitálu. Výše celkové zadluženosti nedosahuje ani 1%. Organizace Sokol Kolovraty tak není zadlužena a věřitelé se opět nemusí bát organizaci finančně vypomoci. Dle kvóty vlastního kapitálu je organizace finančně stabilní a je schopna pokrýt své potřeby z vlastních zdrojů. Hodnoty kvóty dosahují

ve všech sledovaných letech téměř 100%. Organizace nemá ani žádné dluhy, jelikož koeficient zadluženosti nedosahuje ani v jednom ze sledovaných let 1 %. Důvodem je mnohonásobně vyšší hodnota vlastního kapitálu oproti hodnotám cizího kapitálu.

6. Závěr

Nezisková organizace Sokol Kolovraty je spolek, jehož hlavním účelem je poskytnutí volnočasových aktivit především pro děti a mladistvé ve formě fotbalu, ale i jiných forem tělesné kultury. Fotbalový klub funguje v městské části Praha - Kolovraty a je největším místním spolkem.

Dle výstupů z finanční analýzy se může zdát, že organizace Sokol Kolovraty působí jako ukázkový typ pro finanční analýzu. Nezisková organizace je finančně stabilní, nemá žádné dluhy, je schopna pokrýt své potřeby z vlastních zdrojů, je schopna pokrýt náklady výnosy a věřitelé se nemusí bát organizaci vypomoci a vypůjčit finanční prostředky. Nicméně organizace Sokol Kolovraty působí velmi opatrným dojmem. V roce 2015 například Sokol Kolovraty zrušil pořádanou akci Dětský den, neboť na uspořádání akce neměl dostatečné finance z vlastních zdrojů. Na svém bankovním účtu drží finanční prostředky, aby měl určitou finanční rezervu a jistotu, nicméně tyto prostředky se nezhodnocují a daly by se využít pro jiné účely. Z výstupů finanční analýzy je patrné, že organizace bude schopna splatit své potencionální dluhy, proto by měla zvážit možnost vzít si například bankovní úvěr, při kterém by organizace mohla ručit svým majetkem. Finanční prostředky, které si organizace ve formě rezervy drží na bankovním účtu, by mohla vložit na termínované vklady, kde by se zhodnotily.

Ze strachu nadělení dluhů organizace příliš nevyužívá a nechce riskovat využitím cizích finančních zdrojů, proto raději udržuje vysokou hodnotu vlastních zdrojů. Pokud by postupovala naopak a využívala by více cizích zdrojů, byla by naopak zadlužena. Ani jedna varianta není zcela správná, nejvhodnější variantou by byl kompromis. Z finanční analýzy vyplývá, že je organizace finančně stabilní, proto by měla využívat vlastní kapitál a v případě potřeby se nebát využít cizí kapitál.

Organizace Sokol Kolovraty se snaží snížit náklady, primárně spotřebu materiálu a energie například pořízením a zavedením úsporných zářivek. Snižování nákladů však může mít negativní dopad na poskytované služby, u kterých se může snížit hodnota a kvalita. Výhodnější by pro organizaci bylo vytvářet stále vyšší hodnoty výstupů a na základě větších kvalit poskytovaných služeb docílit vyšších výnosů, které náklady pokryjí. Sokol Kolovraty může požádat širší veřejnost o pomoc při přípravě hřišť po zimě na novou jarní sezónu ve formě dobrovolnictví, čímž by snížil mzdové náklady.

Organizace by se měla zaměřit na získávání finančních prostředků. Nelze spoléhat jen na stále zvyšující se výši členských příspěvků. Z okolních spolků jsou členské příspěvky v Sokolu Kolovraty nejvyšší, proto již není vhodné nadále je zvyšovat. Financování by mělo být v neziskové organizaci vícezdrojové.

Sokol Kolovraty se z velké části podílí na společenském životě obce. Pořádá společenské a sportovní akce pro děti i dospělé a je partnerem několika místních akcí. Společenský a kulturní život je pro místní občany velmi důležitý, proto jsou konané akce oblíbené a hojně navštěvované. Sportovní a společenské akce jsou vyhledávány nejen místními obyvateli, ale také obyvateli z širokého okolí, proto by do nich měl Sokol Kolovraty investovat a pořádat je. Na oplátku tím získá potřebné finanční prostředky, ať z koupě lístků na akci či do tomboly. Na základě pořádaných akcí pronikne fotbalový klub do podvědomí širší veřejnosti a může tak získat nové členy. Fotbalové hřiště pokrývá velký prostor, tudíž by bylo možné pořádat zde i větší společenské akce jako například koncerty či festivaly.

Pro neziskovou organizaci Sokol Kolovraty je obtížné najít nového sponzora. Hlavním důvodem je poloha. Městská část Praha Kolovraty se nachází na samém okraji Prahy a pro sponzory tato oblast v minulosti nebyla příliš lukrativní a přínosná. Ovšem doba se mění a z Kolovrat je v dnešní době velmi lukrativní obytná zóna, do které se stěhují lidé z centra Prahy. Počet obyvatel zde roste a přibývá zde velký počet mladých rodin s dětmi, pro které Sokol Kolovraty poskytuje své služby. Bylo by vhodné najít sponzora, který by oslovil mladé rodiny s dětmi, tudíž by získal potenciální zákazníky. Mladé rodiny může oslovit například prodejce zahradního náčiní, které by Sokol Kolovraty mohl použít pro údržbu hřišť. Celé fotbalové hřiště je oploceno a plot by se mohl využít jako místo pro reklamy.

Nezisková organizace Sokol Kolovraty je ekonomicky stabilní a se svými i svěřenými prostředky hospodaří řádně, uvážlivě a velmi opatrně.

7. Seznam použitých zdrojů

ANHEIER, K. Helmut. *Nonprofit organizations: Theory, management, policy*. Vydání první. Oxfordshire: Routledge, 2005. 450 s. ISBN 0-415-31419-4

BOUKAL, Petr a kolektiv. *Fundraising pro neziskové organizace*. Vydání první. Praha: Grada Publishing a.s., 2013. 264 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

DOBROZEMSKÝ, Václav, STEJSKAL, Jan. *Nevýdělečné organizace v praxi*. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 288 s. ISBN 978-80-7552-040-1.

HYÁNEK, Vladimír, ŠKARABELOVÁ, Simona ŘEŽUCHOVÁ, Markéta. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtu (metody, problémy, řešení)*. Vydání první. Brno: CVNS, 2005. 40 s. ISBN 80-239-5262-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. Vydání první. Praha: Grada Publishing a.s., 2010. 208 s. ISBN 978-247-3349-4.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Vydání první. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 978-80-7179-778-4.

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. Vydání první. Praha: Grada Publishing a.s., 2016. 320 s. ISBN 978-80-247-5699-8.

PLAMÍNEK, Jiří a kolektiv. *Řízení neziskových organizací: první český rádce pro pracovníky v občanských sdruženích, nadacích, obecně prospěšných společnostech, školách, církvích a zdravotních zařízeních*. Vydání první. Praha: Nadace Lotos, 1996. 186 s.

POTŮČEK, Martin. *Těžké znovuzrození: občanský sektor v České republice*. Vydání první. Politologická revue, č. 2, 1997. 35-52 s.

REKTORŮK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Vydání třetí. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-8692-954-5.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Vydání páté. Praha: Grada Publishing a.s., 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Vydání druhé. Brno: Computer Press, 2011. 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

ŠKARABELOVÁ, Simona. *Definice neziskového sektoru: sborník příspěvku z internetové diskuze CVNS*. Vydání první. Brno: CVNS, 2005. 52 s. ISBN 80-239-4057-0

TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. Vydání první. Univerzita Pardubice: Profesional Publishing, 2008. 185 s. ISBN 978-8086946-79-5.

VÍT, Petr. *Prakticky právní průvodce pro neziskové organizace*. První vydání. Praha: Grada Publishing a.s., 2015. 160 s. ISBN 978-80-247-5477-2.

Internetové zdroje:

Neziskovky.cz: *Statistika počtu NNO: Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1990 - 2016* [online]. [cit. 2017-01-5]. Dostupné z:

http://www.neziskovky.cz/clanky/511_695/fakta_statistika-postu-nno/

Neziskovky.cz: *Legislativa: Plná znění zákonů pro neziskové organizace* [online]. [cit. 2017-01-5]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_559/fakta_legislativa/

Sokolkolovraty.cz: *Historie* [online]. [cit. 2017-02-2]. Dostupné z <http://sokolkolovraty.cz/historie/>

Sokolkolovraty.cz: *Stanovy Sokol Kolovraty z.s.* [online]. [cit. 2017-02-4]. Dostupné z http://sokolkolovraty.cz/wp-content/uploads/STANOVY_zmeny.pdf

Tretipatro.cz: *Historie neziskových aktivit v ČR* [online]. [cit. 2017-01-3]. Dostupné z <http://www.tretipatro.cz/index.php?cmd=page&id=26>

Ucetnikavarna.cz: *Využití účetních dat ve finanční praxi aneb základní metody finanční analýzy* [online]. [cit. 2017-01-29]. Dostupné z <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d3728v5059-vyuziti-ucetnich-dat-ve-financni-praxi-aneb-zakladni-metody-financni/>

Ucetnikavarna.cz: *Neziskový sektor – úvod do problematiky* [online]. [cit. 2017-01-2]. Dostupné z <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d31971v39172-neziskovy-sektor-uvod-do-problematiky/>

Vláda.cz: *Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020* [online]. [cit. 2017-01-17]. Dostupné z https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/aktuality/4_statni_politika.pdf

Právní předpisy:

Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Zákon č. 117/2001 Sb. o veřejných sbírkách

Zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Zákon 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon 262/2006 Sb., zákoník práce

Zákon 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Zákon 586/1992 Sb., o daních z příjmu

8. Přílohy

Tabulka č. 17: Rozvaha – aktiva Sokol Kolovraty z. s. v letech 2011 – 2015 v tis. Kč

ROZVAHA - AKTIVA	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Dlouhodobý hmotný majetek	39 173	39 359	39 359	39 359	39 359
Oprávky k dlouhodobému	-706	-816	-816	-878	-912
Zásoby celkem	0	74	120	126	72
Pokladna	19	1	42	44	82
Bankovní účty	432	649	102	231	476
Odběratelé	9	9	0	35	0
Ostatní pohledávky	40	0	200	-10	0
Náklady příštích období	25	25	0	23	103
Aktiva celkem	38 992	39 301	39 007	38 930	39 180

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Tabulka č. 18: Rozvaha – pasiva Sokol Kolovraty z. s. v letech 2011 – 2015 v tis. Kč

ROZVAHA – PASIVA	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Vlastní jmění	38 563	38 535	38 509	38 483	38 458
Účet výsledku hospodaření	71	387	-537	34	112
Nerozdělený zisk	215	290	672	108	328
Dodavatelé	4	0	0	12	15
Ostatní závazky	100	50	50	150	102
Přijaté zálohy	0	0	0	10	9
Zaměstnanci	0	0	45	46	47

Ostatní přímé daně	0	0	8	8	8
Výdaje příštích období	4	4	29	27	30
Výnosy příštích období	10	0	183	22	41
Dohadné účty pasivní – dlouhodobé závazky	0	0	48	30	30
Dohadné účty pasivní – krátkodobé závazky	25	35	0	0	0
Pasiva celkem	38 992	39 301	39 007	38 930	39 180

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Tabulka č. 19: Výkaz zisku a ztráty – celkové náklady Sokol Kolovraty z. s. v letech 2011 – 2015 v tis. Kč

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY – NÁKLADY	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Spotřeba materiálu	306	307	63	609	451
Spotřeba energie	137	163	209	147	132
Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	17	23	65	29	19
Opravy a udržování	106	300	24	0	0
Náklady na reprezentaci	12	30	88	40	57
Ostatní služby	572	489	1 055	698	610
Mzdové náklady	0	0	212	479	364
Daně a poplatky celkem	2	2	4	4	4
Dary	0	0	0	4	2

Jiné ostatní náklady	32	34	72	64	36
Odpis DNM a DHM	257	110	36	35	34
Náklady celkem	1 441	1 458	1 828	2 109	1 709

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

Tabulka č. 20: Výkaz zisku a ztráty – celkové výnosy Sokol Kolovraty z. s. v letech 2011 – 2015 v tis. Kč

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY - VÝNOSY	STAV KE DNI				
	31. 12. 2011	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015
Tržby z prodeje služeb	389	433	306	445	745
Jiné ostatní výnosy	37	73	90	74	26
Tržby z prodeje DHM a DNM	0	185	0	0	0
Přijaté příspěvky (dary)	830	836	284	991	664
Přijaté členské příspěvky	259	318	323	450	584
Provozní dotace	0	0	460	183	0
Výnosy celkem	1 515	1 845	1 463	2 143	2 019

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování, na základě účetních výkazů Sokol Kolovraty z.s.

8. Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Dělení národního hospodářství z hlediska kritéria způsobu financování	15
Obrázek č. 2 – Znak	33

9. Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Počet nestátních neziskových organizací v letech 2014 - 2016	19
Tabulka č. 2: Vertikální analýza aktiv v tis. Kč	37
Tabulka č. 3: Vertikální analýza pasiv v tis. Kč.....	38
Tabulka č. 4: Vertikální analýza nákladů v tis. Kč	39
Tabulka č. 5: Vertikální analýza výnosů v tis. Kč.....	41
Tabulka č. 6: Horizontální analýza aktiv	44
Tabulka č. 7: Horizontální analýza pasiv	46
Tabulka č. 8: Horizontální analýza nákladů.....	48
Tabulka č. 9: Horizontální analýza výnosů.....	50
Tabulka č. 10: Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů v tis. Kč	51
Tabulka č. 11: Okamžitá likvidita v tis. Kč.....	52
Tabulka č. 12: Pohotová likvidita v tis. Kč	53
Tabulka č. 13: Běžná likvidita v tis. Kč	54
Tabulka č. 14: Celková zadluženost v tis. Kč	56
Tabulka č. 15: Kvóta vlastního kapitálu v tis. Kč	56
Tabulka č. 16: Koeficient zadluženosti v tis. Kč.....	57
Tabulka č. 17: Rozvaha – aktiva Sokol Kolovraty z. s. v letech 2011 – 2015 v tis. Kč	66
Tabulka č. 18: Rozvaha – pasiva Sokol Kolovraty z. s. v letech 2011 – 2015 v tis. Kč.....	66
Tabulka č. 19: Výkaz zisku a ztráty – celkové náklady Sokol Kolovraty z. s. v letech 2011 – 2015 v tis. Kč	67
Tabulka č. 20: Výkaz zisku a ztráty – celkové výnosy Sokol Kolovraty z. s. v letech 2011 – 2015 v tis. Kč	68

10. Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj aktiv v tis. Kč	43
Graf č. 2: Vývoj pasiv v tis. Kč.....	45
Graf č. 3: Vývoj nákladů v tis. Kč.....	47

Graf č. 4: Vývoj výnosů v tis. Kč.....	49
Graf č. 5: Ukazatele autarkie.....	51
Graf č. 6: Ukazatele likvidity	55